

Europa

Magazine

Avugst/August 2008

Iz Sarajeva ekskluzivno piše Milan Pekić:
Sve o hapšenju Radovana Karadžića:
kako je dolijao nadriljekar Dragan Dabić

Obama u Berlinu, Čolić u Bihaću

Drevni bosanski gradovi

Olimpijski raspored

ISSN 1939-3423

Novo iz Amar Auto Company

Najatraktivnije!!! Najlakše!!!

Lease To Own Program - Leasingom do vlasništva

Ponuda koja je oduševila sve!!!

Izaberite vozilo, plaćajte mjesečnu ratu kao da ste kupili, vratite, ako Vi to želite, bez ikakvih posljedica (no repossession, no credit report damage!!!)

Želite da zadržite i da otkupite vozilo, "buy out option" je uvijek tu, Vaše mjesečne rate su Vaš uplaćeni iznos koji smanjuje otkupnu keš cijenu vozila.

Nevjerovatno, ali istinito!!!

Ako se odlučite da kupite auto dođite u Amar Auto Company i uvjerite se sami, mi Vam nudimo najnoviji i najpovoljniji program da dođete do vlastitog automobila.

Klasični način kupovine na kredit ili kupovina na lease, ako kupujete vozilo na jedan ili na drugi način nema vraćanja vozila kada Vi to poželite, morate ispoštovati kupoprodajni ugovor do kraja, a ako niste u mogućnosti da plaćate Vašu mjesečnu ratu očekujte oduzimanje-repossession, što negativno utiče na Vašu kreditnu istoriju.

Svi ovi problemi ne postoje u ovom programu!!!

Odluka je Vaša!!!

AMAR AUTO COMPANY

phone 678.442.0208 :: fax 678.442.0490 :: cell 678.464.6165

448 W Pike St :: Lawrenceville :: GA :: 30045

amarautocompany.com

U ovom broju:

4 Bosna i Hercegovina

Iz Sarajeva ekskluzivno piše Milan Pečić:
Radost i žalost dva Sarajeva - noć
kada je uhvaćen Karadžić

6 Balkan

Kako je uhapšen haški bjegunac
Radovan Karadžić

12 Ekonomija

Bosmal City Centar Sarajevo:
Od zvijezda do ponora

16 Evropa

Obama oduševio u Berlinu

18 Fejlton

Zašto se raspala Jugoslavija (33):
Latinka Perović, Ivo Banac i Dubravko
Lovrenović

24 Bh. gradovi

Drevni bosanski gradovi:
Bobovac, Maglaj, Vranduk, Tešanj

28 Muzika

Reportaža sa Čolinog koncerta u
Bihaću

30 Automobili

Test: 2009 Audi A4

32 Film

Bitka superjunaka: Batman vs. Hancock

34 Sport

Olimpijada: raspored takmičenja

36 Porodica

38 Zanimljivosti

Ekstremna zanimanja:
Sarajevski Spidermani

40 Mozaik

42 Horoskop

43 Zabava

46 Oglasi

30 Automobili

Novi A4

<p>Cornel Potra Attorney at Law cornel@potraLawFirm.com</p>	<p>IMMIGRATION LAW Family & Employment Visas - Green Card - Any type Permanent & Temporary Visas</p>
	<p>DEPORTATION</p>
	<p>770-271-5244 Fax: 770-271-5604 Toll Free: 888-763-7325 3459 Lawrenceville-Suwanee Rd. Suite "A" Suwanee, GA 30024</p>
	<p>www.PotraLawFirm.com</p>

www.bosnianyellowpages.us

besplatan upis kompanije

Radost i žalost dva Sarajeva

Sati poslije objave Karadžićevog hapšenja i nastupanja neslobode pokazali su dva lica jednog podijeljenog grada

Za Europa Magazine iz Sarajeva piše: Milan Pekić

Umirućem ponedjeljku, pola sata pred ponoć, nad Sarajevom je gomila oblaka pripremala najavljeno osvježenje nakon još jednog vrelog i isparenjima zasićenog dana. Ništa nije najavljivalo nekakva drukčija, osim olujna događanja. Ipak, prije gromova iz pojedinih gusto zbijenih sarajevskih zgrada, zapraštali su pucnji. Očito iz različitih oružja. Čulo se svašta. Od običnih i "lančanih" petardi, do rafala "kalašnjikova" i, zacijelo, nečega mnogo težeg i većeg kalibra. Oni koji su pratili program američkog CNN prvi su počeli proslavu radosne vijesti o hapšenju svoga ratnog dželata Radovana Karadžića. Drugi stanovnici grada ispod Trebevića bili su, očito, zbunjeni. Ne zadugo. Pet minuta poslije rađanja utorka, redovan program prekinula je, prvo, Federalna, a nakon nje i državna televizija. Počele su vanredne vijesti, činilo se i pokazalo se, neprekidnog trajanja. Redali su se mnogobrojni gosti, uglednici, političari, kulturolozi, sociolozi, psihijatri... Sve što se o Karadžiću zna rečeno je. Ponajmanje o detaljima hapšenja. Te vijesti su bile prilično škrte, agencijske. No, to je samo pojačavalo utisak o kraju, ne nekog, nego nečega.

Na kanalu televizije Republike srpske nije se ništa posebno događalo. Redovan program. Kasnovečernji film, reklame, pjevači i pjevanje. Red turbo-folka, red rap-ovanja. Ipak, pokrenut je telop, leteća traka u dnu ekrana, s kratkom porukom: U Srbiji je kasno večeras uhapšen Radovan Karadžić". I ništa drugo. I ništa više.

Luda noć

U međuvremenu, ustvari odmah nakon takve televizijske objave, na ulicama je odjednom, očito spontano, zavladao kaos. Tamo je zanimljivije. Pucnjava nije prestajala, na protiv, znatno je pojačana, a ulice su postajale sve zakrčenije radosnim pješacima, grupicama i grupama bez određenog cilja, ali očito okupljenim oko radosti. Automobila je sve više. Urlaju sirenama. Prozori su otvoreni. Ruke u mahanju. Niko nije ni primijetio da je počela kiša. Nikakva rosulja. Pljusak je, sijeća, gromovi se od buke i ne čuju. Noć nipošto nije duga. Sve podsjeća na jedan davni, strastveni dan. Onaj kada je Katalinski, na utakmici odluke, na „majstorici“ u Štuttgartu, zabio gol Španjolskoj i otvorio jugoslovenskoj reprezentaciji vrata Svjetskog prvenstva u nogometu.

U centru grada mirna je ludnica. Policije i nema. Kao da nema ni razloga, jer nema ničeg što bi ličilo na nekontrolirano

divljanje. Ima boca, sve više i više. Nazdravlja se. Idu iz ruke u ruku. Od neznanca, neznancu. Nema ko nije u zagrljaju. Ustvari, prvobitni dojam je izmijenjen. Nije to, više, zanos nad sportskom pobjedom. Ovo je ekstaza nakon najveće vijesti bilo gdje na ovoj plavoj kugli: Rat je završen!

Na Titovoj ulici, pred spomenikom oslobodiocima Sarajeva još iz onog rata, na bijeloj, središnjoj crti jednosmjerne prometnice s dvije vozne trake, stoji čovjek. Otrprilike pedesetogodišnjak. Možda i nešto stariji, Potpuno nezaštićen. I od kiše i nadolazećih vozila s obje njegove strane. Istina nejurećih. Premokrih je hlača. Golog je poprsja i leđa. Čovjek vitla iznad glave, s obje ruke, svojom mokrom košuljom. Skladno, izvrsnim glasom, baršunom baritona, pjeva Internacionalu. Iz strofe u strofu, a onda nanovo.

"Atmosfera" na sarajevskim ulicama

Odjednom, baš na tom mjestu, prekida se automobilska kolona. Stotinjak metara praznine, a onda novo automobilsko, zbijenije stado, Automobili tik jedan uz drugi. Bez sirena, ali s putnicima obješenih na vrata, sjedećih i na blatobranima. I na krovovima. Kolona bradatih ljudi, čudnih kapa. Još čudnijih zastava. Crnih, ispisanih nečitkim, zlatnim arapskim grafemima. Uzvik, jednog, gromoglasnog: "Tekbir!"

Horski odgovor. Gromoglasno: Allahu ekber! Ovo su vehabije. Crni cvijet novobosanskog islama. I pripadnici polulegalne, kažu profašističke organizacije Aktivna islamska omladina. Oni što su idejno okupljeni oko čudno-čudovišnog magazina "Saff". Urbano muslimansko Sarajevo ih ne voli. Ali, oni postoje, ovdašnje opće beznađe ih regrutira i zbija im redove. Ove noći oni, očito, prave organizirane, uredne krugove gradom. Kod njih nema spontanosti. Valjda zbog toga obični slavljenci, iza njihove kolone, prave novi razmak. Promičući pored pločnika ovi prijeteće-organizirani, a vole za sebe reći i da su borci džihada – rata za islam, a protiv kaura – kršćana, u pravilnom ritmu od pet sekundi ponovo odvaljuju onaj gromoglasni odgovor na onaj poziv – tekbir.

Žalost na srpskoj strani

Kako li je u onom drugom Sarajevu? Do prije nekoliko godina "krštenim" Srpskim, a sada zvaničnim Istočnim Sarajevom? Republičkosrpskim. Prostorno najvećem gradu na svijetu, što počinje s periferijom ovog gusto naseljenog i stere se preko 12 planina sve do granične, između BiH i Srbije rijeke Drine, obuhvaćajući naselja – gradove, stvarnosarajevsko, a podijeljeno na dva dijela naselje Dobrinju - nekadanje Olimpijsko selo, Lukavicu - s nekada velikim fabrikama Energoinve-

sta, pa na potpuno drugoj strani "centralnog" grada, trinaest kilometara udaljene Pale pod gorom Romanijom - staništem Karadžićevih, pa Sokolac...

Nije teško potražiti odgovor kako je tamo. Bar u jednom dijelu. Ovom najbližem. Mada bi Pale bile najinteresantnije. No, još u onim vanrednim ponoćnim vijestima saopšteno je da je Uroš Pena, direktor policije Republike Srpske, izjavio kako su, odmah po saznanju o hapšenju pojačane mjere na objezbjeđenju lica, objekata vjerskih zajednica i međunarodnih organizacija na području entiteta, ali da ne očekuje bilo kakve nemire u Srpskoj. Uz njegovu izjavu objavljeno je da je Ljiljana Zelen-Karadžić, na Palama, sva slomljena i očajna, rekla da su ona i njeni "zgroženi i očajni" muževljevom joj sudbinom. A koliko do jučer, valjda pod pritiskom stalnih posjeta i pretresa pripadnika trupa EUFOR-a, koristila svaku priliku i glasno Radovana pozivala na dobrovoljnu predaju, jer je, porodici, ovakvo stanje postalo neizdrživo i neodrživo, a ona zna, sigurna je, da je Rašo nevin i da to može dokazati...

Polovine pjesme i jecaja

Dakle, odredište je Dobrinja. Tamo je i jedan specifično podijeljen dio. Velike stambene zgrade oko političko-prostorno prepolovljenog trga i jedne, samo četiri metra, uske ulice. Jedna strana, federalna, nosi zelene table s kućnim brojevima i zove se Ulicom Petra Tiješića. Na drugoj numeristika je plava, a ime je do prije nekoliko godina glasilo "Četničkog ilidžanskog odreda", da bi prva riječ poslije izbrisana, a ostatak je ostao. Lako je tamo stići. Treba, od posljednje stanice sarajevskog trolejbusa pješice "dobaciti" tek pedesetak metara.

Noć je poodmakla, kiša i dalje lije, a iz automobila što je u "stadu" drugih, slavljeničkih, vidljivo je da federalna Dobrinja slavi. Svi prozori stanova plamte svjetlom. No, tamo, u uličici, kao da je granica između nade i beznađa, punog i šupljeg, oaze i pustinje. U oknima "plavih" svjetlost je, redom, slabašna i mutna. Nigdje električnog svjetla. Ono je sjenkoviti sjaj upaljenih svijeća i kandila. Svi prozori su čvrsto zatvoreni iako je mokra noć topla. Federalci nisu takvi - čuje se i pjesma. Da se naglasi: Ovo je mjesto gdje susjedi, sa strane na stranu, mogu i polušapatom razgovarati, ali ako poželeva telefonsku komunikaciju moraju okretati predbrojeve međugradskog kontakta. Zaista, ono uljanice gore Radovanu u čast i slavu. Eno i policijskih vozila. Tri su. Desetak metara jedno od drugog. Jedno s latiničnim natpisom - federalci. Dva su „ćirilčari“. Jasno je. Ne vidi se imaju li posadu. Na kraju naselja, u dubinu Republike Srpske je nova pravoslavna crkva. Šta li je tamo? Ništa. Puni mrak. Jedino ulična svjetiljka pomalo sablasno osvjetljava bogomolju u dvorištu. I, eno, čudan znak. Iznad naćne porte izvješena je crkvena slavska zastava. Ona koja se nad crkvenim vratima ističe i vije samo kad se obilježava neka slava. Kad je pravoslavni svetac, Vaskrs ili Božić. Ne vide se četiri "ocila" što podsjećaju na ćirilčno "S" i simboliziraju pravoslavlje i srpstvo, ali je očito da je postavljena na polovinu stijega! Koplje zastave, nepokriveno tkaninom, u znak žalosti, štrči ka nebu! Pravoslavlje je u žalosti. Tišina je. Čuje se samo štropot kiše i gromovlje nakon čestih munja. Nije li ono svjetlost u kafani "Kod Goge", mjestu dobrog zalogaja u koje vole zaviriti i one prave Sarajlije, bilo koje vjere, kad poželeva pečene prasetine? Ali, "Goga" zatvara, redovito, prije ponoći. Na parking u je bar tridesetak automobila. I ovdje gore svijeće, ali ih je mnoštvo i dobro imitiraju električnu rasvjetu. Vrata su otvorena. Zaista, kavana radi, puna je.

Konobari poslužuju. Ali, pretiho je. Kao da samo ječe uzdasi. Tako i jeste. Ovo je, izgleda, novi privremeni hram. I ovdje su policajci. Nekoliko ih stoji uz šank. U punoj spremi! Niko ništa ne govori. Bez riječi, konobar prilazi s poslužavnikom. Prepun je rakijskih čašica. Riječ je o ponudi. U pravoslavlju tako se poslužuju ljudi što dolaze izraziti saučešće ili učestvovati u posljednjem ispraćaju pokojnika.

Čuje se jedan uzdah. Muški:

- *Noćas je Republici Srpskoj stavljena kama na jabučicu grla! Zarezat će kad prljavu, izdajničku šaku stave i na našeg generala Mladića, Bog ga sačuvao...*

Drugi uzdah odgovara:

- *Noćas je Srbija izdala i sebe i Srpsku! Ali je pravoslavlje dobilo novog sveca. Presveto mu ime, evo, za života! Pobijedit će on Hag!*

Prema Palama nije imalo smisla ići. Već je zora, a na cesti što uzbrdo, preko Trebevića, vijuga prema Palama, iznad raskrsnice što skretanjem u lijevo vodi u centar Sarajeva, vidi se puna policijska zapreka. Čemu tražiti vruga i šta bi se u ovo doba moglo naći na Palama?

Ulijevo, dakle. Ovdje, već pomalo umorno, ali uporno, slavlje još uvijek traje. U susretu s televizijskim programima Federacije i države vidljivo je da vijesti, odnosno susreti i intervjui i dalje traju, a smjenjuju se s manjim ili većim, stranim ili domaćim, ikad snimljenim zapisima o Karadžiću i njegovim... Ustvari cijeli program proglašen je vanrednim i otvorenom - predviđena shema je izbrisana. A počela su nagađanja i o tome hoće li i kome Amerikanci isplatiti 5 miliona dolara na koliko su, u potjernici, procijenili glavu za ratno zločinstvo optuženog psihijatra.

Umro Adil Zulfikarpašić

Adil Zulfikarpašić, osnivač i utemeljivač Bošnjačkog instituta, rodom iz Foče, umro je ujutro 21. jula u 87. godini života.

Adil-beg Zulfikarpašić pomagao je Bošnjake u izbjeglištvu, promovirao njihovo okupljanje oko Matice Bošnjaka, kojoj je dao na upotrebu prostorije i svu infrastrukturu u Bošnjačkom institutu u Cirihi. Institut je postao mjesto intelektualnih susreta između Bosne i inozemstva. Dominantna ideja-vodilja svih njegovih aktivnosti bila je - očuvanje Bosne kao jedinstvene, cjelovite zemlje. Godine 1998. Adil Zulfikarpašić je preselio Bošnjački institut iz Ciriha u Sarajevo.

Za neizmjeran doprinos kulturnom i političkom životu Bosne i Hercegovine, Adil-beg Zulfikarpašić je dobio brojna priznanja i nagrade, među ostalim i Šestoaprilsku nagradu grada Sarajeva 2002. godine. Na Izornoj skupštini Akademije nauka i umjetnosti BiH održanoj 13. maja 2002. godine u Sarajevu izabran je za počasnog člana Akademije.

Kako je uhapšen Radovan Karadžić

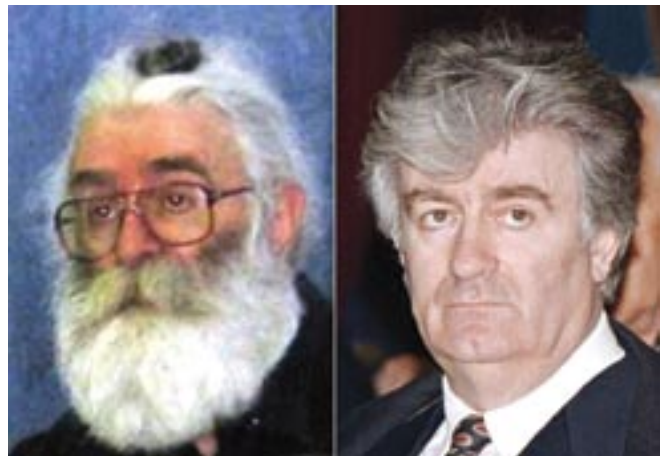
Svoje znanje i vještine iz psihijatrije, ratni zločinac Radovan Karadžić dobro je iskoristio i unovčio. On je posljednjih 13 godina, koliko se nalazio u bjekstvu nakon što je za njim Haški tribunal raspisao potjernicu, mirno i slobodno živio - malo u Srbiji, malo u Bosni i Hercegovini.

U našoj zemlji se krio, a u Beogradu, glavnom gradu Srbije slobodno se šetao. Koristio se lažnim imenom Dragan David Dabić i imao je i svoju ordinaciju. Stekao je glas uspješnog neuropsihijatra i bioenergetičara, pa je imao bogatu klijentelu koja nije pitala za cijenu njegovih usluga.

Bio je zanimljiv i izgledom - imao je dugu sijedu bradu i dugu sijedu kosu. Kosu i bradu pustio je odmah nakon što se dao u bijeg i niko ga nije mogao prepoznati. Naravno, sr-

Radovan Karadžić je godinama otvoreno živio kao vječnik iz Novog Beograda pod imenom Dragan David Dabić

Srbijanske vlasti godinama znale ko je Dragan David Dabić!

bijanske vlasti su znale da je Dragan David Dabić, koji je za stručne časopise pisao tekste, zapravo ratni zločinac Radovan Karadžić. Vješto su to godinama krili i tvrdili da on nije u Srbiji i da ne znaju gdje se nalazi. A dobro su znali da se sa njim često viđaju supruga Ljiljana Zelen, sin Saša, kćerka Sonja i brat Luka. Karadžić se u Beogradu viđao i sa nekim od aktuelnih funkcionera Republike Srpske, a i o tome će se pisati narednih dana.

Pod žestokim pritiskom međunarodne zajednice, Boris Tadić, predsjednik Srbije, morao je dati odobrenje da Karadžić bude uhapšen.

Prije mjesec dana, američki obavještajci su otkrili Karadžića i pratili su svaki njegov pokret. Njegov identitet definitivno je, raznim metodama, potvrđen u prošli petak. Subota i nedjelja su iskorišteni za detaljnu pripremu hapšenja najtraženijeg ratnog zločinca u Evropi i akcija je počela u ponedjeljak oko 21 sat.

Ništa nije prepušteno slučaju pa je akcija hapšenja Radovana Karadžića trajala kratko. Kada su mu agenti prišli i saopštili da je uhapšen, nije pružio nikakav otpor, nije ni riječi progovorio. Lisice na ruke stavljene su mu u jednom stanu u centru Beograda, u opštini Vračar. Po nekim izvorima lista "San", to je Karadžićev stan koji je dobio na poklon od srbijskih vlasti. Inače, u Beogradu je on živio kao podstanar, a psihijatrijsku ordinaciju otvorio je u jednom iznajmljenom stanu. Sve je to radio iz mjera predostrožnosti i po savjetu svojih jataka iz Srbije i Republike Srpske.

U blindiranom "mercedesu" prebačen je u zgradu Specijalnog suda gdje je kasno preksinoć saslušan. Odmah su ga ljekari pregledali i ustanovili da je potpuno zdrav. Na saslušanju je kazao da odbija hranu, da želi da advokat Svetozar

Nevjerovatno zvuči da je haški bjegunac Karadžić imao čak i web stranicu na kojoj je prodavao alternativnu medicinu

Vujačić njegovoj porodici prenese neke poruke i onda je - zašutio. Nije odgovorio ni na jedno pitanje sudije.

Njegov advokat je juče u zoru kazao novinarima da je Karadžić uhapšen još u petak u autobusu koji je iz Novog Beograda išao za Batajnicu u kojoj se nalazi vojni garnizon. Po njegovoj tvrdnji, prišli su mu agenti u civilu i za nekoliko se-

kundi mu stavili povez na oči i šešir na glavu.

Karadžić ne zna gdje su ga prebacili, osim da su ga vozili nekom uzvišicom. Držali su ga sve do ponedjeljak uveče u nekoj prostoriji. Zbog toga ću se žaliti - kazao je advokat.

Izvori iz Beograda sinoć su kazali da se radi o priči koju su vješto smislili sam Karadžić i njegov advokat kako bi ustalasi srbijansku i javnost u Republici Srpskoj.

Stoji to da je ratni zločinac često putovao u Batajnicu gdje ima jatake i među pripadnicima Vojske Srbije, ali i neke nekretnine. Zanimljivo je da on posjeduje i nekretnine u selu Zvečka kod Obrenovca i da su u tom mjestu preksinoć bile raspoređene jake policijske snage.

Radovan Karadžić je i vlasnik nekoliko preduzeća koja dobro rade i uglavnom su na teritoriji Republike Srpske. Izvori kažu da je on vlasnik benzinskih pumpi, lanca prodavnica i jedne izdavačke kuće.

Kako smo sinoć saznali, supruga Radovana Karadžića Ljiljana Zelen i njihova djeca Saša i Sonja tražiće povrat imovine u Sarajevu, prije svega stana u ulici Sutjeska. Do sada na to nisu imali pravo pošto je imovina ovog ratnog zločinca bila zamrznuta.

Radovan Karadžić je, kao Dragan David Dabić, otvorio i svoju internet stranicu www.psy-help-energy.com preko koje je prodavao hamajlije, čudotvorne viske i specijalne programe za podmlađivanje, uljepšavanje i liječenje seksualne nemoći. Imao je i e-mail adresu (dddavid86@gmail.com).

Svoje pacijente je često liječio u rukama. Inače, često je putovao u veće srbijanske gradove i držao dobro posjećena predavanja iz oblasti psihijatrije.

Prema tvrdnjama zvaničnog Beograda, Radovan Karadžić nema državljanstvo Srbije. On ima državljanstva Bosne i Hercegovine i Crne Gore.

Radovan Ljiljanu "varao" s Milom

Misteriozna družica Radovana Karadžića alias Dragana Davida Dabića, zove se Mileva Cicak, a predstavlja se i kao Mila Damjanov. Mladolika pedstrogodišnjakinja živi u Zemunu sa sinom iz razvedenog braka i psom, a nakon uhićenja Karadžića navodno je preselila na nepoznatu adresu i nedostupna je novinarima. Do 1999. kada je počelo bombardiranje Beograda radila je na šalteru u rendgenskoj službi u Domu zdravlja 'Stari grad', međutim, neki poznanici tvrde kako se predstavljala kao medicinska sestra, vjerovatno radi ostavljanja ozbiljnijeg dojma u krugovima alternativnih liječnika.

Iako su članovi redakcije lista 'Zdrav život' beogradskim medijima ispričali kako su ih gotovo uvijek viđali zajedno, te kako su često razmjenjivali nježnosti, njezina prijateljica iz Doma zdravlja kaže da ta veza nije trajala duže od godinu i pol, a Karadžićev brat ide još dalje u 'peglanju' imidža ratnog zločinca pa tvrdi da mu je Mila bila samo prijateljica. Prijatelji Mileve Cicak tvrde da je vodila 'slobodniji život' i bila druželjubiva.

- Stalno je negdje putovala, čak i po inozemstvu. Ali imala je te neke malo čudnije interese. Nju je baš mogao privući neko ko je glumio ulogu alternativnog liječnika. Taj alternativni stil života, baš to kako je Karadžić glumio, - objasnio je jedan njezin prijatelj.

Optuženi za ratne zločine je imao djevojku Milu

Secesija jeste - nije nikakva opcija

Amerikanci su dodatno ustalasali uzvitlanu stvarnost Bosne i Hercegovine. Neki, a svi su iz reda važnih, vide budućnost ove države u opciji ima je i - nema

Bosanskohercegovačka politička scena kao segment državno-društvenih zbivanja ustvari i ne postoji. Kao ni država, uostalom. Jednostavno, scene nema, jer cijela BiH je politički katan nedefiniranog sadržaja. Iz toga slijedi, a i mnogo čega drugog, što nije nepoznato, da ni države, bar onakve kakva bi bila podudarna, slična, bilo kojoj drugoj u svijetu - nema. Da li će je biti? U ovom trenutku odgovor je u nadležnosti proročica što čitaju budućnost iz taloga kave, listića čaja, dlana, čega god, a u ozbiljnim razgovorima postoji samo apatija, analiza apatije i napadanje prikrivenih ili pravih partnera i protivnika. I oni mijenjaju lica, pa nije čudno, što Sulejman Tihić, ovih dana, izgovori kako ne vjeruje u skore ustavne promjene pa time ni u popravak stanja. Prema njemu, pristojni i tolerantni, ali ipak opozicijski protivnik Zlatko Lagumdžija, uzvraća kako nade ima, ali samo u slučaju konsolidiranja i pobjede lijevih snaga. Oponent obojici, žestok, nepristojan i nadasve ofenzivan, Milorad Dodik, jasno kaže kako ne voli, ali nikako i ne vidi nekakvu Bosnu i Hercegovinu. Njemu se dopada samo nikakva.

Sve od pobrojanog nudi bezbroj tema i podtema, ali je činjenica da je ionako zamarajuću, neartikuliranu političku, sad eto ipak takvog izraza, ovih dana uzvitlao Steven Meyer, nekadašnji specijalista CIA-e za Balkan, a današnji profesor vašingtonskog Univerziteta za nacionalnu odbranu, jasno predskazavši kako za pet godina, u izostajanju temeljnih promjena, BiH neće postojati, a da se postojećim liderstvom problemi ne mogu prevazići... Uz sve, specificirao je da će naredne dvije godine biti posebno kritičan period za Bosnu i Hercegovinu i njenu budućnost. Na red za rješavanje stižu najteža pitanja, a od odgovora će zavisiti da li će ovdje postojati legitimna državna zajednica ili će doći do razvoda na miran način. Pa i na onaj drugi, samo je natuknuo, jer „čuva obraz“ pa ne smije zaobići činjenicu da je međunarodni faktor čuvar i zadužen za preventiranje izbijanja novog rata.

Govoreći o političkoj stabilnosti, u najkraćem, stanje u našem regionu slikovito je ocijenio zamrznutim, ističući kako BiH služi kao primjer te zamrznutosti. S druge strane, istakao je da je na Balkanu nemoguće bar ne spomenuti vojno-sigurnosno stanje, pri čemu je iznio uvjerenje o tome kako nema "skoro nikakve šanse da ćemo ikada više vidjeti vojni sukob na ovim prostorima, pogotovo ne u onoj mjeri kakvu smo vidjeli devedesetih godina". Kolika je i kakva ta mjera, odbio je

reći. Ali nije izbjegao opisati pretpostavke za stabilnu budućnost BiH, pa je izgovorio kako stabilna budućnost zavisi, prije svega, od ekonomske stabilnosti i snage BiH da se uspješno izbori s negativnim efektima Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Na drugom mjestu je neophodna ustavna reforma, koja može biti uspješna samo ako bude plod dogovora ovdašnjih lidera, a ne gotovih rješenja SAD ili Evrope. Ali, ako ova pitanja ne budu riješena na uspješan način, male su nade da BiH opstane kao država.

Novinari su zatražili da neuvijeno odgovori da li smatra da BiH, s današnjom vladajućom političkom garniturom BiH može premostiti ta teška pitanja.

Meyer je bukvalno ovako odgovorio:

- Uvući ćete me u probleme... Mislim da nije moje iznositi takve ocjene! Ali, dobro, mislim da ne može... Ali, ako ostane pritisak međunarodne zajednice, onda bi, možda, ovdašnji politički lideri bili natjerani da preuzmu odgovornost i bolje savladaju ove probleme. U suprotnom, pesimista sam. Ako sadašnje političko liderstvo ostane gdje je danas, a utjecaj međunarodnih faktora ostane na današnjem nivou, onda mislim da je vrlo vjerovatno da za pet godina BiH neće postojati. Moja zemlja, iako ovom narodu djeluje kao moćna zaštitnica, nema neko veliko zanimanje za ovdašnja događanja. Jednostavno, BiH nije tako važna za Ameriku. Postoji jedna mala grupa, takozvana bosanska mafija, u američkoj vladi, koja bi bila razočarana, ali to ne bi postalo pitanje politike predsjednika. Mi imamo toliko ozbiljnijih problema, američka vanjska politika je u kaosu, ne možemo popraviti Irak, Afganistan je problem, Iran... Ovaj dio svijeta nije baš toliko bitan za SAD i njihovu administraciju. Istina u Sarajevu gradimo najveću zgradu ambasade u Europi, ali tako je iz puno drukčijih, strateških razloga - ponekad i iz prikrajka, ne samo iz nje same treba gledati Europu, ali i istočno susjedstvo...

Onog ko prati Bosnu i Hercegovinu mnogo Meyerovih riječi je zabrinulo, uplašilo, još više izbacilo iz stanja nebalansirane (ne)ravnoteže. Nekoliko dana trajao je muk, a onda se saopćenjem za javnost oglasila američka ambasada:

„Profesor Meyer je govorio u svojstvu privatnog građanina i ti stavovi su u potpunosti njegovi lični stavovi. Oni, ni na koji način, ne predstavljaju stavove vlade Sjedinjenih Američkih Država.

Prekinuta turneja

Američki profesor Steven Meyer iznenada je morao prekinuti svoju turneju po zemljama nekadašnje Jugoslavije i vratiti se u Sjedinjene Američke Države – dobio je sa svog univerziteta da se odmah vrati. Po dolasku u Vašington šefovi su ga dočekali prijekorima i rečeno mu je da se američko društvo ponosi time što svaki građanin, privatno, ima pravo da kaže šta misli o bilo čemu. No, on kao radnik državnog univerziteta, čovjek s plaćom osiguranom novcem poreznih obveznika, ne može kritizirati američku administraciju kojoj i sam, na neki način, pripada. Posebno mu je zamjereno to što je u svojim intervjuima kritizirao politiku zvaničnog Vašingtona prema BiH i ambasadore SAD u zemljama ovog regiona. Na kraju razgovora, „sugerirano“ mu je da se u dogledno vrijeme suzdrži od posjeta zemljama nekadašnje Jugoslavije.

Iskreno, mi smo zgroženi da je profesor Meyer izrekao tako neupućena i nerazborita gledišta. Politika SAD-a o budućnosti Bosne i Hercegovine je veoma jasna. Bosna i Hercegovina je međunarodno priznata, suverena država, čije granice su jasno uspostavljene. Daytonski mirovni sporazum ne dopušta secesiju bilo kojeg dijela zemlje. Vlada Sjedinjenih Američkih Država će nastaviti da podržava i brani ovaj sporazum. Bilo koja naznaka da bi referendum o secesiji mogao biti održan od strane Republike srpske, ili bilo kojeg drugog dijela BiH, je neprihvatljiva i opasna. Secesija, ni pod kojim okolnostima, nije opcija."

Milan PEKIĆ

jeftinekarte.com

Najpovoljnije Cijene Putovanja
-NAZOVITE I UVJERITE SE-

1-888-870-3686
www.JeftineKarte.com

1185 Grimes Bridge Road · Roswell, Georgia 30075

bosna i hercegovina

Dino Multi-Services

DMS   **PREVODI, NOTARSKI I ADMINISTRATIVNI POSLOVI**

Pružamo usluge:

- Notara, Apostille (međunarodna nadovjera dokumenta)
- prevoda i ovjere različitih vrsta dokumenata na engleskom ili na našem jeziku (punomoći, diplome, uvjerenja, ugovori, rodni i vjenčani listovi, nasljedničke izjave)
- popunjavanja aplikacija za zelene karte, državljanstva, pasoše, zaposlenja i sl.
- prevođenja (sudovi, imigracioni uredi, social security, dfcs, bolnice, banke, posao)

CENTAR ZA MALU PRIVREDU
NA JEDNOM MJESTU: ODLUKE - SAVJETI - RJEŠENJA

ADRESA: 919 OAK MOSS DR.
LAWRENCEVILLE, GA 30043
E-MAIL: DMSERVICE@BELLSOUTH.NET

tel.(678)429-4353

KRGO DINO

Vas Distributer za TV

Rasim Duliman
-Generalni Zastupnik-

**415 Lynn Katie Ct.
Lawrenceville, GA 30045**

**Tel: 678-377-2474
Cell: 678-764-8860**

Vaš zastupnik za:
**Hayat, BN-Tv
Pink, Pink Plus**

PRODAJETE ILI KUPUJETE KUĆU?
Vi imate pitanja - ja imam odgovore

- * Sa Vama od početka do kraja, u svim fazama kod prodaje ili kupovine kuće
- * Ostvarenje i zaštita Vaših interesa je moj prioritet
- * Idealno vrijeme za kupovinu kuće - vrlo niske cijene uz povoljne kamate
- * Foreclosure * HUD homes * Prvi put kupci dobijaju Home Depot gift card
- * Besplatne usluge notara i prevođenja potrebnih dokumenata

metrobrokers.com **GMAC**
Real Estate

DINO KRGO
REALTOR

678-429-4353
dmservice@bellsouth.net

Photo & Video World

404-641-9682 Toll Free: 1-866-376-3437

Kad se djeca svađaju...

Miroslav Lajčak smatra da su prilike u Bosni i Hercegovini veoma ozbiljne, a političari vrlo neozbiljni, pa ne vidi uvjete za predviđeno, skoro, gašenje OHR-a

Bosni i Hercegovini, po sudu Miroslava Lajčaka, visokog predstavnika međunarodne zajednice u ovoj zemlji, treba hitno uozbiljenje političara. Jasno je da je zaista mnogo djetinjastog u njihovom ponašanju, što je u krajnjem ali i najosnovnijem teško posljedično po običnog čovjeka, ali činjenica da još ništa nije učinjeno na novim koracima ka Europskoj uniji iako su neophodni mnogi koraci nakon nedavnog potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP). Da je Lajčak u pravu vidi se, recimo, i iz izjave Mladena Ivanića, predsjedavajućeg Doma naroda Parlamenta BiH, iz koje proizlazi da neće biti posebne ratifikacije SSP-a, Nemoćuća je, pa će Direkcija za evropske integracije samo upoznati poslanike sa ovim dokumentom. Istina, on se već primjenjuje, ali postoji veći broj međunarodnih dokumenata koji bi morali biti ratificirani, a nisu, na primjer sporazum o granicama sa Hrvatskom, star osam godina. Zašto nisu verificirani? Pa zato što poslaničku, dakle parlamentarnu verifikaciju nema ni sam ustav države! Dakle, nema ni države! Ipak, u izvedenici, ima jer je njegova primjena obavezujuća pošto mir u BiH garantiraju svjetske velike sile. I, naravno, a to je samo jedna od stvari na koju upozorava Lajčak, Ivanić ne propušta, s obzirom da dolazi iz Republike Srpske, izvesti volej i tipično bosansko-hercegovački, prizemno poentirati:

- Pristojno „državno“ uređena Republika Srpska mogla bi odmah sve srediti oko Daytonskog ustava i drugih međunarodnih papira, ali postoje problemi u Federaciji BiH.

Miroslav Lajčak, međutim, u spisak neozbiljnosti svrstava još mnogo tačaka. Možda je najinteresantnija ona koja proističe iz događanja u „žizi“ - uhićenjem Radovana Karadžića:

- Međunarodna zajednica je očekivala da će ova aretacija rezultirati i smanjenjem nacionalističkih tenzija, prije svega u Republici Srpskoj, a dešava se upravo suprotno. Kao da se svi takmiče ko će biti „veći“ Srbin. S druge strane u Federaciji, umjesto smirenja, samo su pojačani napadi na činjenicu postojanja Republike Srpske, iako svi znaju da je to ustavna definicija zemlje. Dakle zna se kako se to može promijeniti. Dakle, svjedoci smo antidejtonske retorike i razočaran sam ponašanjem političara s obje strane.

Visoki predstavnik ističe kako je hapšenje Karadžića odlična vijest i za smanjenje tenzija i pomoć u pomirenju unutar BiH, ali i između Sarajeva i Beograda. No, to se (još) nije desilo.

- Političari se ponašaju kao djeca. Kada su u većini, provode svoje nakane ne osvrćući se na druge, a kada su u manjini, onda plaču i žale se da ih zapostavljaju. Pri tom, što mi je nevjerovatno, vrše pritisak na moj ured tražeći da ja provodim njihove stavove. Nema druge, morat ću tražiti od međunarodne zajednice poklanjanje veće pažnje BiH. Ipak je ovo nezrela država, a ulazimo u period kada se neke značajne odluke za BiH moraju donijeti. To se može uraditi samo na osnovu vrlo ozbiljnih konsultacija na najvišem mogućem političkom nivou.

Dakle, uslovi za tranziciju OHR-a dobro su poznati, zna se šta treba biti urađeno. Kako je naš cilj stabilna i samoodrživa BiH na evropskom putu, očito trebamo sjesti i procijeniti... Sve mi se čini da OHR-u nije kraj.

Mišo DUNJIN

EURO-TV
 Vas Distributer za TV HAYAT, BOSTEL, PINK, BN
 KEMO MUSIC
 Generalni zastupnik / instalator

660 Ashley Lane Walk
 Lawrenceville, 30043, Ga
 678-407-9297
 404-354-0443
 kernomusic@bellsouth.net

Admir Terzic
 REALTOR®
 Committed to Five Star Service

Cell: (407) 697-1157
 Bus: (407) 644-5385
 Fax: (407) 644-7033
 Email: AdmirTerzic@earthlink.net
 Website: www.AdmirTerzicRealtor.com

Weichert Realtors
 Markham Properties

631 W. Morse Blvd., Suite 115 • Winter Park, FL 32789
 Independently Owned and Operated

The Real Estate Admiral

www.bosnianyellowpages.us

besplatan upis kompanije

STRATUS BUILDING SOLUTIONS

ŽELITE POSTATI VLASNIK SVOJE FIRME!

SVE ŠTO JE POTREBNO ZA USPJEŠNO POSLOVANJE U KOMERCIJALNOM
ČIŠĆENJU -STRATUS BUILDING SOLUTIONS

KAO VLASNIK STRATUS BUILDING SOLUTIONS KONCESIJE, BIĆETE DIO JEDNOG OD
NAJPERSPEKTIVNIJIH BIZNISA U AMERICI

MI VAM NUDIMO:

- GARANTOVANU BAZU
KLIJENATA,
- TRENING,
- KNJIGOVODSTVO,
- MARKETING,
- REPROMATERIJAL PO
DISKONTNIM CIJENAMA,
- OSIGURANJE,
- NEOGRANIČEN
POTENCIJAL ŠIRENJA
BIZNISA.

**VELIKI BROJ POSLOVNIH
PARTNERA JE SAMO
DOKAZ NAŠEG USPJEHA.**

Sa **Stratus Building Solutions** sistemom, mogućnost zarade i širenja posla je neograničena. Mi ćemo Vas opremiti svime što Vam je potrebno za uspjeh, od garantovanih mušterija do cjelokupnog treninga i knjigovodstvene i marketinške podrške. Vaš uspjeh zavisi jedino od Vašeg truda.

Stratus koncesionari su poznati po visokoj kvaliteti posla i odnosu prema mušterijama u polju čišćenja. Mi zadržavamo naše klijente mnogo duže od sličnih kompanija, zato što mi uložimo dosta vremena u razumijevanje potreba naših klijenata, tako da smo u mogućnosti premašiti sva njihova očekivanja. Vi odlučujete kako brzo i do koje veličine ćete razvijati Vaš biznis. Mi ćemo učiniti sve što je u našoj moći da to i ostvarite.

Ako ste spremni iskoristiti ovu jedinstvenu šansu o kojoj ste uvijek sanjali, mi smo spremni da Vam pomognemo da u tome i uspijete!

Komercijalno čišćenje – visoki razvoj, stalna primanja

Poslovne zgrade uvijek trebaju čišćenje, bez obzira na godišnje doba ili ekonomsku situaciju. To znači da ćete uvijek imati solidan dotok novog posla, sa mogućnošću širenja na više klijenata

kad god to Vama odgovara.

Stratus koncesionari uslužuju široki spektar poslova, od malih radnji do višespratnih poslovnih zgrada, od fabričkih hala do auto kuća, od medicinskih ustanova do vrtića za djecu. Sa toliko potencijalnih mušterija, Vaša primanja mogu rasti koliko god Vi to želite.

Ako ozbiljno želite postati vlasnik svoje firme, nazovite **Stratus Building Solutions** već danas!

Vaš uspjeh je naš jedini cilj!

404-671-8100

Stratus Building Solutions of GA

2500 Cumberland Parkway, Suite 475
Atlanta, GA 30339
Exit #18 Paces Ferry Rd off I-285

BOSMAL CITY CENTAR SARAJEVO

Od zvijezda do ponora

Bosmal City Centar (BCC) u Sarajevu, najveća posljednjeg ove godine. Dosta oprezno, otvaranje prvog kondominijuma na Balkanu, najavio je novi generalni menadžer BCC-ja Memnun Zečić, svjestan da su dosadašnje neostvarene najave o "skorom dovršetku radova" na BCC-u nanijele golemu štetu kompaniji. Prvi rok do kada je BCC trebao biti otvoren istekao je naime prije punih pet godina!

Nakon skoro petogodišnjeg zakašnjenja, dovršava se izgradnja najveće stambeno-poslovne zgrade u Sarajevu, Bosmal City Centra; posjetili smo Bosmal i u razgovoru s novim menadžmentom pokušali doznati razloge duboke krize kroz koju je prolazila ova malezijsko-bosanska kompanija

ŠABANOVIĆI "NA SLUŽBENOM PUTU"

Braću Edina i Nijaza Šabanovića, koji su 2001. godine započeli izgradnju BCC-a, nismo zatekli na gradilištu a na naše diskretno raspitivanje o njihovoj sudbini dobili smo šturi odgovor da su braća Šabanović na službenom putu u inozemstvu. U poslovnim kulorima se pak nagađa da su Šabanovići eliminirani iz kompanije koju su bili doveli na sam rub bankrota. O Šabanovićima i njihovim poslovnim promašajima, novi menadžer kompanije nije želio govoriti, kao uostalom ni o okolnostima pod kojim je cijeli projekat svojevremeno zapao u ozbiljnu krizu iz koje se ni do danas nije sasvim izvukao.

"Posao se privodi kraju i u to se možete i sami uvjeriti. Prvi stanari luksuznih stanova već unose stvari. Otvaranje je planirano odmah nakon tehničkog prijema zgrade. Nedavno smo s vlasnicima privatnih prostora održali sastanak i pozvali ih da počnu finalizaciju enterijera u dijelu koji je prepušten njima, jer prostori imaju različitu namjenu i vlasnicima je ostavljena mogućnost da sami prema vlastitim potrebama prilagođavaju prostor", govori nam menadžer BCC-ja Memnun Zečić s kojim smo duže od sat vremena razgledali zgradu. S prvim čovjekom kompanije Memnunom Zečićem zadržali smo se nakratku u najvećem stanu u tornju A, veličine 225 kvadratnih metara. Zbog klauzule o tajnosti u ugovoru sa kupcima, Zečić nam nije otkrio u čijem smo stanu sjedili, no doznali smo da je stan

plaćen milion maraka i da je njegov vlasnik jedan inostrani bankar na privremenom radu u BiH. Inače, svaki stan ove veličine ima tri kupaonice, sve prostorije u stanu povezane su balkonom, radovi su izvedeni besprijekorno, a građevinski materijal biran je s puno pažnje i stila.

VISOKI STANDARDI

Na 33. sprat, koliko ih ima u tornju A, stiže se liftom za samo 36 sekundi. Još po dolasku na plato ispred zgrade Bosmala pratilo nas je osoblje angažirano na osiguranju, zaposlenici zaštitarske firme u vlasništvu Bosmala. Nakon redovnih provjera na recepciji, svaki naš korak "na smjenu" pratila su dva "zaštitara". Jedan od njih je svako malo obavještavao "bazu" o tačnoj lokaciji na kojoj se nalazimo. O sigurnosti budućih stanara u Bosmal City Centru brinuće se posebna zaštitarska služba kojoj na raspolaganju stoji video nadzor putem 200 kamera raspoređenih u svakom kutku zgrade. Svakom će stanaru biti omogućen video link sa recepcijom na posebnom ulazu u stambeni dio zgrade. Zajedničkim prostorima, sauna, bazenu i obdaništu, pristup će imati samo stanari zgrade. Na najvišoj tački objekta nalazi se tzv. panoramski restoran sa pogledom na grad. Heliodrom, koji budućim vlasnicima omogućava dolazak u Bosmalove nebodere helikopterom, nalazi se na tornju A.

RASPRODATI POSLOVNI PROSTORI

U komercijalnom dijelu Bosmal City Centra, na prva četiri sprata, nalazi se oko 50 poslovnih prostora veličine od 48 do 220 kvadratnih metara. Planirano je otvaranje restorana, supermarketa, frizerskih i kozmetičkih salona, stomatološke i oftalmološke ordinacije, ambulante, butika... Vrijednost cjelokupne investicije Bosmal City Centra do sada iznosi oko 160 miliona KM, što je uglavnom, prema tvrdnjama menadžmenta, finansijski okvir koji su na početku zacrtali. Na izgradnji dva tornja do sada je bilo angažirano 65 domaćih firmi, odnosno, preko 3.500 radnika.

Bosmal City Centar raspolaže sa 306 stanova, od čega osam penthousa i 50 poslovnih prostora smještenih u prizemlju i prva četiri sprata tornja A. "Oko 50 posto stanova je prodato, a imamo i dosta kupaca koji su rezervirali stanove, ali traže određene nadogradnje", kaže generalni menadžer Zečić. Veći dio poslovnih prostora je prodan, a nekoliko preostalih neprodanih prostora Bosmal namjerava izdavati pod zakup.

Umjesto 50 miliona dolara, izgradnja Bosmal City Centra koštaće preko 100 miliona dolara

Nalley Nissan

1625 Church Street

Decatur, Ga 30033

Takodje kod nas možete kupiti nova ili polovna vozila iz Nalley prodajnog programa: Acura, Audi, Bmw, Chrysler-Jeep, Honda, Infiniti, Jaguar, Lexus, Volvo

Sladja Tahirović

770 596 9222

e-mail: jana100@bellsouth.net

jtahirovic@nalleycars.com

Za svakog preporučenog kupca \$200.00

446 Scenic Hwy. (Hwy. 124)
Lawrenceville, GA 30045

Armin Mehmedović

BROKER - ASSOCIATE

Direct: 404-512-0509

E-mail: arminsellsatlanta@yahoo.com

www.gwinnettnewhomesonline.com

PLANIRATE KUPITI KUĆU? POZOVITE ME.....

VRIJEME JE ZA KUPOVINU!!!

KAMATE SU JAKO POVOLJNE.

*BILDERI NUDE VELIKE POPUSTE NA NOVE KUĆE

*BESPLATNA MARKET ANALIZA

*HUD & FORECLOSURE SPECIJALNE PONUDE

CITINET MORTGAGE

Securing Your Future, With the Right Loan
For Your Dream Home

Christian Pak

**PRILIKOM KUPOVINE
MOJE USLUGE SU
BESPLATNE**

678-638-1200 www.citinetmtg.com

Yippeetel

Opcija # 1

Calling Cards

Obavljajte sve internacionalne pozive sa mobilnog telefona. Mogućnost veoma jednostavnog biranja.

Bosna: €12.9
Hrvatska: €5.9
Srbija: €8.9
Beograd: €8.0
Makedonija: €11.5
Albanija: €9.9

Najjeftiniji na tržištu
Nudimo dvije opcije

Office: (904)239-3580
www.YIPPEEtel.com

Zainteresovani za
 veleprodaju mogu se
 obratiti na e-mail
yippeetel@gmail.com

Opcija # 2

VOIP - Telefon preko interneta

Za samo \$24.95 mjesečno pričajte neograničeno sa Amerikom i Canadom. Voicemail, Caller ID, samo neke od ponuda uključenih u cijenu. Internacionalni pozivi najjeftiniji.

Cjenovnik

500 minuta mjesečno samo:	\$14.95
Beskonačno minuta:	\$24.95
Business:	\$39.95
Family Plan - 2 Adaptera	
2 Linije	\$32.95

Obavezno imati DSL, Broadband ili brzi internet

PRIČAJTE SA SVOJOM FAMILIJOM BILO GDJE U SVIJETU BESPLATNO

KELLER WILLIAMS
 REALTY

Osman "Cico" Vujinović
 Cell: 404-550-8054
 Office: 678-808-1440
 E-mail: osmanv@kw.com

Bank of America

Mia Ibrulj
 Cell: 770-597-3961
 Office: 770-717-2059
 E-mail: mia.ibrulj@bankofamerica.com

BUDITE INFORMISAN KUPAC

Životni SAN svakog čovjeka je DOM po njegovoj želji!!

Odobravamo kredite za kupovinu i refinansiranje kuća na čitavoj teritoriji Amerike.

KREDITI POSKUPILI GRADNJI

Sadašnja cijena kvadratnog metra stana je oko 4.500 KM bez PDV-a. Do početka 2005. godine cijena kvadrata bila je znatno niža - 3.000 KM, a nakon toga cijene su dva puta korigirane, uglavnom zbog eksplozivnog rasta cijena građevinskog materijala. Cijena kvadratnog metra poslovnog prostora od početnih 5.000 KM narasla je na 7.000 KM po kvadratnom metru. Na internet portalima već se mogu pronaći oglasi za prodaju stana ili iznajmljivanje poslovnog prostora. Jednu od ponuda prodaje poslovnog prostora objavio je oglašivač iz Hrvatske, a ponudu za izdavanje pod zakup oglasila je i agencija za prodaju nekretnina iz Vogošće, od čije uposlenice smo saznali da je vlasnik agencije ujedno i vlasnik poslovnog prostora u Bosmal City Centru. O imenima kupaca poslovnih prostora još uvijek se nagađa a jedino je fudbaler Faruk Ihtijarević, prije dvije-tri godine, kazao kako je kupio jedan od poslovnih prostora. Menadžment Bosmala otkriva podatak da je samo oko 15 posto kupaca iz Sarajeva a da su budući vlasnici stanova i poslovnih prostora većinom stranci, bogati biznismeni i diplomate. Generalni menadžer BCC-ja Zečić kaže kako se ne plaše konkurencije. Iako BCC nije na tako atraktivnoj lokaciji kao vodeći sarajevski poslovni i stambeni objekti, vjeruje kako će njihov glavni adut biti kvalitet stanova i poslovnih prostora. Navodno, troškovi održavanja nisu ništa veći od onih u "običnim stanovima", jer su korišteni najsavremeniji materijali i tehnika i uglavnom "štedne" varijante.

NOVO KREDITNO ZADUŽENJE

Već 2003. godine postalo je očigledno da radovi na tornjevima Bosmal City Centra ne napreduju predviđenom dinamikom. Iako to menadžment ne želi potvrditi, jedan od razloga bio je manjak novca. Izgradnja je započeta s početnih 50 miliona dolara ali je vrtoglavi pad vrijednosti ove valute prilično poremetio poslovnu dinamiku Bosmalovog menadžmenta. No, glavni razlog zbog kojeg je kompanija dospjela u krizu nesumnjivo je spora prodaja stanova, osobito tokom prve dvije godine. Menadžment je (pogrešno) računao da će već u startu prodati 30 do 40 posto stanova i da će nastavak izgradnje BCC-a finansirati sredstvima ostvarenim od prodaje stanova i poslovnih prostora. To se, međutim, nije desilo, pa je nastavak izgradnje finansiran novim kreditnim zaduženjima, što je dodatno poskupilo troškove gradnje, ali i podiglo cijenu stanova i poslovnih prostora. Također, prvobitni menadžment kompanije, braća Šabanovići, sasvim su nepotrebno promijenili početna arhitektonska rješenja. Pored ostalog, naknadno su odlučili da na vrhu jednog od tornjeva izgrade dvoetažni restoran, za šta je potrošeno preko dva miliona konvertibilnih maraka. Ovaj sasvim nepotrebn "dodatak" na vrhu tornja osmislio je arhitekta Sead Gološ, po čijoj je zamisli za restoran nabavljeno specijalno, kaljeno staklo iz Luksemburga.

Iako je 2001. godine Bosmal bio jedan od najvećih investitora u BiH, nije uživao nikakve povlastice. Dapače, kompanija

Pogled na Bosmalove nebodere i Most bosansko-malezijskog prijateljstva

je ulazak na tržište Sarajeva platio vrlo skupo: Bosmal City Centar je do sada na ime raznih dozvola i taksi uplatio oko 7,7 miliona maraka. Osim toga, kompanija je finansirala izgradnju mosta preko Miljacke a vlastitim sredstvima morali su rješavati i neke neraščišćene imovinske sporove s okolnim privatnim vlasnicima, što je jedinstven slučaj u državi. Krajem 2005. godine, dakle dvije godine nakon što je prekoračen prvi rok za izgradnju, Bosmal je bio pred kolapsom. Kompaniju je iz ponora izvukao malezijski ministar rada Sammy Vellu, koji je došao u trodnevnu posjetu Sa-

rajevu, ali je glavninu vremena posvetio "oživljavanju" Bosmala. Jedan od suvlasnika Bosmala Datuk Hassan Jamaludin preselio se čak s otoka Labuan u BiH, nadajući se da će kompanija dobiti koncesije za izgradnju autoputa. Bosmal City Centar je preživio zahvaljujući novom kreditu od oko 50 miliona dolara koji je zaključen početkom avgusta 2006. godine u Kuala Lumpur a nekoliko dana kasnije i u Sarajevu, gdje su kreditni aranžman potpisali predstavnici Bank Islam Malaysia Berhad i (tadašnja) HVB Central Profit banka. Banke su tada postigle dogovor i o zajedničkom finansiranju dovršenja građevinskih radova na Bosmal City Centru, čija je konačna cijena još uvijek nepoznata. No, sasvim je jasno da su troškovi gradnje višestruko veći od planiranih i ostaje veliko pitanje hoće li investitori vratiti barem glavnice uložene novca.

BOSMAL CITY CENTAR

Vrijednost projekta: 160 miliona KM

Investitor: bosanskohercegovačko-malezijska kompanija Bosmal d.o.o. osnovana 1998. godine

Površina: oko 80.000 metara kvadratnih; 306 stanova, 50 poslovnih prostora od 48 do 220 kvadratnih metara, 400 garažnih mjesta

Jedna od tri najveće zgrade na Balkanu, visoka 118 m

Na projektu do sada angažirano 65 firmi iz BiH, odnosno, preko 3.500 radnika

Obama oduševio u Berlinu

Očekivanja 200.000 posjetitelja, koji su se u četvrtak 24. jula okupili oko Stupa pobjede u Berlinu kako bi uživo pratili govor Baraka Obame, nisu iznevjerena. Svojim vizionarskim govorom Nijemcima je vratio vjeru u bolje sutra.

Polu sata trajalo je jedino javno obraćanje demokratskog kandidata za američkog predsjednika u sklopu njegove višednevne vanjskopolitičke turneje. No, tih tridesetak minuta bilo je dovoljno da bi osvojio srca ljudi i ne samo u Njemačkoj.

Od silnog oduševljenja Berlinaca i njihovih gostiju, Obama je dugo trebalo da dođe do riječi. Kada su se povici "Yes, we can" ili "Da, možemo" sa sloganom iz predizborne kampanje demokratskog kandidata slegle, Obama se više nije dao zaustaviti. Mnogima su navirale uspomene, dok je evocirao zračni most kojim je prije 60 godina prevladana sovjetska blokada zapadnog Berlina i pad Berlinskog zida kao uporišta transatlantskog partnerstva.

Evropa i Amerika moraju sarađivati

No, više nego o prošlosti Obama je govorio o izazovima današnjice i potrebi zajedničke borbe za budućnost bez ekoloških katastrofa, nuklearnih prijetnji i opasnosti od terorizma. Amerika, priznao je, nije dovoljno snažna da bi sama preuze-

la sve zadaće. Više nego ikada prije nužna je tijesna suradnja među saveznicima, unatoč povremenim razmimoilaženjima.

"Da, postoje razlike u mišljenjima između Amerike i Europe, a zacijelo će ih biti i ubuduće. No, breme života u globalnom svijetu sve nas više veže jedne uz druge. Taj teret neće olakšati ni smjena vlasti u Vašingtonu. Potreba za američkim i europskim angažmanom će se u ovom stoljeću povećati, a ne smanjiti. Partnerstvo među narodima nije stvar izbora. Ono je jedini način da zajamčimo zajedničku sigurnost i unaprijedimo naše zajedničko čovječanstvo", istakao je Obama.

Pred mnogobrojnim Berlincima Obama je vizionarski zatražio da nakon Berlinskoga mora pasti i transatlantski zid, zid između bogatih i siromašnih, zid između muslimana, kršćana i židova. Konkretno se, na iznenađenje mnogih promatrača, založio za atomsko razoružanje:

Budućnost bez nuklearnog oružja

"Ovo je trenutak u kojem moramo izraziti svoju privrženost svijetu bez nuklearnog oružja. Ne smijemo spokojno promatrati kako se pogubna atomska tehnologija širi svijetom. Sada je vrijeme da sav nuklearni materijal sklonimo na sigurno i zaustavimo njegovo širenje. Sada je trenutak da posegnemo za mirom bez atomskog oružja".

Obamin govor naišao je na pozitivan odjek njemačke javnosti i političara. Zajednička je ocjena kako je karizmatični senator dokazao spremnost za preuzimanje međunarodnog vodstva.

ADVOKAT

HENRI MATIJA ŠPEHAR

ATTORNEY AT LAW

Sve advokatske usluge na Vašem jeziku

- Radi u oblastima:**
- * Razvodi brakova
  - * Bankroti (Ch. 7, 11, 13)
  - * Osobne ozljede
  - * Krivično pravo
  - * Tužbe
  - * Nekretnine / Closing
  - * Poslovno pravo
  - * Porezi / Takse
  - * Opća praksa

Spehar & Associates, LLC Tel: 770-277-2181 Fax: 770-573-3779
250 Langley Dr. - Suite 1303 - Lawrenceville, GA 30045

Metro
Café
DINER

1905 Rockbridge Road
Stone Mountain, GA 30087
Tel. 770-879-0101 Fax. 770-879-0111

OPEN
24/7

**NOW
HIRING**

METRO CAFE DINER

Visit our downtown location:
229 Peachtree Street - Atlanta, GA 30303
Tel. 404-577-1420 Fax. 404-577-1423
Behind Hard Rock Cafe

We serve: Mousakkas, Delmos, Sarma, Gyros, Baklava, Beer & Wine
Breakfast 24 Hours

Pokušaji spašavanja Jugoslavije

Analize Latinke Perović, Ive Banca i Dubravka Lovrenovića daju preciznu dijagnozu uzroka koji su doveli do sloma nekadašnje Jugoslavije

KARABEG: Bilo je raznih pokušaja da se iz jugoslovenske krize izađe na miran način. Tako je slovenačko rukovodstvo devedesetih godina najprije predlagalo modernizovanu federaciju, pa asimetričnu federaciju, i na kraju konfederaciju. Nijedan od tih prijedloga nije prošao. Mislite li da je Jugoslavija mogla preživjeti da je srpsko i hrvatsko rukovodstvo prihvatilo jedan od tih modela?

LOVRENOVIĆ: Mislim da je mogla. Mislim da su to bili, da ono vrijeme i u onim uvjetima, funkcionalni modeli koji

Ovaj tekst nastao je na osnovu intervjua koji je u ljeto 2001. novinar Radija Slobodne Evrope Omer Karabeg vodio sa Latinkom Perović, dugogodišnjim naučnim savjetnikom Instituta za noviju istoriju Srbije, Ivom Bancem, profesorom istorije na univerzitetu Jeju u Sjedinjenim Američkim Državama, i Dubravkom Lovrenovićem, docentom na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu. Ovi ugledni historičari, između ostalog, govore i o onome što su "svjedoci raspada" kazali u seriji intervjua, objavljenim u prošlim brojevima Europa Magazina.

Gotovo da nema stanovnika bivše Jugoslavije koji sebi i danas ne postavlja pitanje - kako nam se moglo dogoditi da se nakon pola vijeka života u miru i stabilnosti survamo u tako krvavi rat? Čuđenje i nevjerica traju i do danas i zato je dragocjen svaki ozbiljan pokušaj da se objasni ta tragedija.

su nudili platformu sa koje se moglo krenuti u nešto od čega Jugoslavija nije mogla pobjeći, a to je moderniziranje njenog političkog života, stvaranje demokratskog, višestranačkog okruženja, davanje prostora različitim političkim opcijama. Pri tome, naravno, ne mislim na opcije koje su zagovarale najekstremnija politička rješenja. Dakle, mislim da je to mogla biti formula koja je od Jugoslavije mogla napraviti demokratsku državu. Jer, ne zaboravimo da se Jugoslavija stalno transformirala. Nije isto govoriti o Jugoslaviji 1945., 1948., 1956., 1974. ili 1980. Jugoslavija je prošla mučan put unutarnje demokratizacije koji je devedestih godina došao do tačke kada je trebalo odlučiti da li ubirati plodove onoga što je do tada bilo napravljeno ili krenuti potpuno drugim smjerom. Desilo se ovo drugo. Potvrdila se ispravnost teze Predraga Matvejevića koji govori o neprestanom diskontinuitetu, ne samo jugoslovenske, nego i balkanske historije u kojoj nijedan historijski proces nije mogao dozrijeti do kraja.

KARABEG: Jedan od posljednjih pokušaja da se izbjegne rat i sačuva nešto od Jugoslavije bila je inicijativa Kire Gligorova i Alije Izetbegovića da Bosna i Hercegovina, Makedonija, Srbija i Crna Gora budu u nekoj vrsti federacije, a sve zajedno u konfederalnom odnosu sa Hrvatskom i Slovenijom. To je ustvari bio koncept asimetrične federacije. No, Milošević i Tuđman su to odbacili.

BANAC: Mislim da ste sve rekli, jer bez Srbije i Hrvatske to jednostavno nije moglo funkcionirati, kao što nije mogla funkcionirati ni formula koju je Tito razvio poslije 1972. godine. Poslije Karađorđeva i sječe srpskih liberala, Tito se sve više oslanjao na komunistička vodstva u Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Kosovu, Vojvodini i Makedoniji. Međutim, na bivšem jugoslovenskom prostoru ne može se ostvariti nikakvo trajno rješenje bez Srbije i Hrvatske, odnosno bez Srba i Hrvata. Svidjelo se to nekome ili ne, to je jednostavno realnost.

KARABEG: Da li je Jugoslavija mogla preživjeti, recimo, kao klasična konfederacija da su Tuđman i Milošević na to pristali?

BANAC: Možda, kao klasična konfederacija, mada nisam u to uvjeren. Pogledajmo kako su završile neke druge federacije u uvjetima koji su bili mnogo povoljniji od naših. Uzmimo samo primjer Čehoslovačke. Mislim da to ne bi bila uspješna formula, što ne znači da je ovo što se dogodilo logično i nužno. Mi smo zapravo imali najgoru varijantu raspada koji je doveo do vrlo razornih učinaka u velikom broju zemalja bivše Jugoslavije.

PEROVIĆ: Ja mislim da je sa stanovišta interesa srpskog naroda, njegovog opstanaka u jednoj državi, očuvanja njegove biološke supstance,

Excellent is our Standard

Vehicle Wraps & Signs
Manufactured by Specialist

Photo World & Signs
www.photoworldinc.net

404-641-9682
Toll Free: 1-866-376-3437

koja je, inače, vrlo istanjena u silnim ratovima, njegove kulturne integracije, politički razum nalagao da Srbija a priori ne odbaci nijedno rešenje koje je išlo na kakvo-takvo očuvanje Jugoslavije. I to ne samo zbog političke mudrosti, nego, ako hoćete, i zbog političke lukavosti. Ako je u Srbiji vladalo uverenje da su, kako se to tada govorilo, a i sada se kaže, Slovenci i Hrvati svesno išli na razbijanje Jugoslavije, da je u pitanju bila separatistička politika, zar ne bi ponuda da se razgovara o asimetričnoj federaciji ili konfederaciji ekstremnim snagama u Hrvatskoj i Sloveniji komplikovala njihove projekte? Srbija je morala da ide u susret otvorenim pitanjima, umesto da govori o zaverama i separatizmu, o kategorijama koje nisu uhvatljivije i koje je teško dokazati. Treba otvoreno reći da je srpski narod bio jedini narod koji je imao snagu da razbije Jugoslaviju. wČinio je 36 posto od ukupnog stanovništva u Jugoslaviji, ali je, ipak, bio većinski narod. Imao je većinu u vojsci i na državnim funkcijama, Srbi su živeli u celoj Jugoslaviji. Sa čuđenjem se mora zaključiti da su u veoma nezreloj političkoj eliti preovladala krajnje uprošćena rešenja, jer se računalo sa činjenicom da je sila na srpskoj strani i da sila rešava sve. U kulturnoj i intelektualnoj eliti preovladali su stereotipi. Kad danas čitate ono što je bilo izgovoreno kao obrazloženje za razbijanje Jugoslavije, za odbacivanje asimetrične federacije, konfederacije, i uopšte ideje složene države, videćete da se naša misao vratila na samouke, na dileteante iz 19. veka, kao što su bili jedan Miloš Milojević ili jedan Spiridon Gopčević ili jedan Panta Srečković, a da je potpuno zanemarila kritičku historiografiju jednog Ilariona Ruvarca, jednog Stojana Novakovića ili jednog Jovana Skerlića. I to je zapravo ono što je omogućilo naš politički krah. Od te odgovornosti niko ne može da nas oslobodi i mi tek treba da objasnimo zbog čega nam se desilo da u rešavanju tako važnih pitanja primenimo stereotipe, a napustimo kritičku i racionalnu misao. Ja se veoma dobro sećam da je u vreme već narasle krize u Jugoslaviji, kada su se već uveliko vršile priprema za rat, kada smo gotovo svaki dan imali po neki incident, stalno izgovarana jedna fraza - pobeđiće razum. Međutim, uprkos svemu, pobeđilo je odsustvo i razuma i smisla za realnost i to je zapravo ono što treba objasniti. Jer, razum nije nikakav dar neba. Do njega ljudi dolaze nekakvim iskustvom i nekakvom spoznajom koja je ovde u jednom trenutku bila potpuno ignorisana.

KARABEG: Da li mislite da su reforme Ante Markovića bile posljednja šansa da se sačuva Jugoslavija, ili su one unaprijed bile osuđene na propast?

LOVRENOVIĆ: Ante Marković je vrlo zanimljiva historijska ličnost i njime će se historičari u budućnosti morati baviti. Sjećam se onog njegovog odgovora kada ga novinar uzbuđeno pita: "Pa, znate, nema Saveza komunista Jugoslavije." A on kaže: "Pa, neka nema." Mislim da su ekonomske reforme koje je on ponudio, danas to možemo kazati, išle daleko ispred svog vremena. One su bile moderne, nešto potpuno novo u tadašnjem jugoslovenskom političkom okruženju, nudile su šansu za demokratizaciju. Ne treba ih, naravno, glorificirati, ali ja uvijek u vidu imam naše okolnosti nagomilanih tenzija. Možda je Markoviću nedostajala potpora države koja je već bila na samrtničkoj postelji. Pokazalo se da je bilo malo onih koji su te reforme željeli. Raspad Jugoslavije očito je bio dirigiran, sa dosta sigurnosti to mogu reći, iz Beograda i od strane Miloševića. Ako i danas upitate zagrižene nacionaliste da li bi više voljeli dobar životni standard u demokratskoj državi koju dijele s drugima ili humanitarnu pomoć u etnički čistoj tvorevini, vjerujem da opredjeljenje za drugu varijantu ne bi

bilo upitno.

PEROVIĆ: Reforme Ante Markovića su svakako bile šansa, iako se meni čini da je veliki nedostatak tog poslednjeg pokušaja bilo eliminisanje političkog činioca. Ta reforma je imala naglašen pozitivan tehnokratsko-ekonomski karakter, ali je, čini mi se, gubila iz vida nacionalno pitanje, postojanje republika, složenost Jugoslavije. Kao da su njeni autori verovali da će ekonomskim programom moći da se reše nacionalno pitanje koje je bilo konstanta Jugoslavije i koje je bilo neodvojivo od njene političke i državne egzistencije.

KARABEG: Kako ocenjujete pokušaje Ante Markovića da sačuva od Jugoslavije ono što se, po njegovom mišljenju, moglo sačuvati? On je u tom svom pokušaju imao snažnu podršku Evrope i Sjedinjenih Američkih Država.

BANAC: To očito nije bilo dovoljno, a osim toga njegov program nije bio transparentan. Mislim da je to bila jedna zakašnjela formula. Da je možda bila ponuđena deset godina ranije, možda bi bolje prošla. To nije bila realna opcija, te zapravo nije vrijedna ni nekog posebnog spomena. Sasvim druge stvari su bile u igri. Osim toga, takvi pokušaji nisu dobro prošli ni drugdje. Vidite kako je Gorbačov prošao u Sovjetskom Savezu.

KARABEG: Mislite li da su tajni dogovori između Tuđmana i Miloševića, a nakon objavljivanja memoara Hrvoja Šarinića izvjesno je da su oni postojali, bitno uticali na tok rata, odnosno ratova na području bivše Jugoslavije?

BANAC: Apsolutno. Mislim da je to ključ za razumijevanje mnogo toga. To, naime, nameće pitanje dogovornog rata. I doista ima elemenata kojima se može braniti takva teza. Čitav niz okolnosti govori da ovo nije bio klasičan rat. U klasičnom ratu cilj vam je da pobijedite protivnika, da ga onemogućite, da ga izbacite iz igre. Ovdje postoji čitav niz poteza koji govore da se ne ide za tim, da se u nekim slučajevima takozvanom neprijatelju izlazi u susret, da se dva protivnika dogovaraju protiv trećeg. Mnogi postupci upućuju na to da je cilj bio razgraničenje, posebno u Bosni i Hercegovini, i ne samo tamo. Meni je, naprimjer, i danas zagonetka zašto je JNA, iza koje je očito stajao Milošević, bila zapela da osvoji Vukovar. Je li Vukovar neka strateška točka na granici između Srbije i Hrvatske? Mislim da nije. Da se Hrvatskoj zbilja željelo napraviti neko veliko zlo, Vukovar bi vjerovatno bio zaobiđen i JNA bi krenula prema Zagrebu. Sve to doista treba istražiti, a ja sam siguran da će biti itekako mnogo dokaza u prilog tezi koja se meni čini logičnom.

KARABEG: Evo, uzмимо rat u Sloveniji. Mnogi u njemu vide elemente dogovorenog rata. Zaista je čudno kako se Ju-

goslovenska narodna armija ponašala u tom ratu.

BANAC: Slovenija je smetala Miloševiću da ostvari ono za šta je bio streteški zainteresiran. Želio je da što prije izbaci Sloveniju iz Jugoslavije, jer bi mu to stvorilo mogućnost da žešće nastupi u drugim republikama. I tako je i bilo. Zapad je okrivljavao Kučana i slovensko vodstvo da je napravilo medvjedu uslugu nastojanjima da se Milošević primiri, jer je iskočilo iz kompozicije u trenutku kada to nije bilo dobro. Ja, međutim, ne mogu kriviti Slovence što su to napravili, jer oni su u prvom redu gledali svoje interese, a ispostavilo se da su i svi drugi radili to isto. Ali, istina je da je ponašanje JNA u Sloveniji nešto što ide u prilog tezi da jugoslavenstvo, ako je to doista bila ideologija JNA, nije bilo svuda ravnopravno raspoređeno.

RANG-LISTA KRIVACA

KARABEG: Kada biste pravili rang-listu krivaca za rat u bivšoj Jugoslaviji, ko je po vama najveći krivac? Može li se reći da je sve počelo od Miloševića i da rata ne bi bilo da Milošević nije bio na čelu Srbije?

LOVRENOVIĆ: Ako se već upuštamo u spekulacije tipa šta bi bilo kad bi bilo, mislim da je ključno pitanje ko je želio rat, a ko je na njega bio prisiljen. Sjetimo se kraja osamdesetih i početka devedesetih godina, kada je na vrlo brutalan način podgrijavana atmosfera nacionalizma i šovinizma. Milošević se sa svojom aparaturom u tome pokazao kao vrhunski majstor nihilizma. Taj rat je naprosto visio nad glavama svijtu nas. Međutim, ja bih u odgovoru na vaše pitanje, pokušao ići malo dalje. Ne bih uzroke tražio samo u pojavi Miloševića, potražio bi ih i u povijesti. Ako cijelu stvar posmatramo iz srpske perspektive i ako je tačno ono što kaže akademik Milorad Ekmečić - da je Srbija bila lokomotiva jugoslovenstva, ostavimo sad na stranu koliko je to tačno, postavlja se slijedeće pitanje - šta je Srbija ponudila poslije oslobođenja i ujedinjenja? Srbija za sobom ima veličanstvenu tradiciju oslobodilačkih ratova i to je ono što je oduševljavalo evropske, prije svega njemačke intelektualce devetnaestog stoljeća, čemu je u evropskoj intelektualnoj i političkoj javnosti dat veliki značaj. Ali, kada se ta ideja potrošila, šta smo dobili kao njen nastavak. Srbija je sebi postavila neke ciljeve koje nije mogla dostići i koji su joj se uvijek vraćali kao bumerang i u njenom najbližem okruženju proizvodili tragedije. Prema tome, Milošević i oni koji su ga proizveli jesu najodgovorniji.

KARABEG: Kolika je odgovornost hrvatske, slovenačke i bošnjačke elite za tragediju koja se dogodila na prostoru bivše Jugoslavije?

LOVRENOVIĆ: Naravno da ta odgovornost postoji i od te odgovornosti niko neće moći pobjeći. Teško je, međutim, davati utemeljene prosudbe, s obzirom da je riječ o događajima od prije nekoliko godina, ali načelno govoreći, odgovorni su svi oni koji su bili u igri, s tim što stepen odgovornosti ipak nije bio isti. Jer, ni startne pozicije nisu bile iste.

KARABEG: Govorili smo o odgovornosti Miloševića za rat. Kolika je po vama odgovornost Tuđmana, Izetbegovića i Kučana?

LOVRENOVIĆ: Tuđman je historijska ličnost o kojoj će se tek pisati i o kojoj će se voditi polemike, to je sasvim sigurno.

Ono što danas možemo kazati jeste da je Tuđman od komunističkog generala evoluirao u desno orijentiranog političara i desno orijentiranog historičara. Mislim da će on različito biti vrednovan u Hrvatskoj i ovdje u Bosni i Hercegovini, i to je potpuno normalno. Mi ga odavdje iz Bosne vidimo kao osobu koja je značajno, ponekad presudno, pridonijela našoj bosanskoj tragediji, dok ga u Hrvatskoj vide kao osloboditelja, ujedinitelja, tvorca hrvatske državnosti. To je ona priča o velikim tlapnjama i malim narodima, i tu nešto posebno ne treba dodavati. Kada je riječ o Izetbegoviću, mislim da je on, mada stjeran između dva vrlo opasna protivnika, kakvi su bili Tuđman i Milošević, ipak imao historijsku šansu koju je propustio. Njegova historijska greška je što se u zaista vrlo teškim, tragičnim i krvavim vremenima i događajima nije oslonio na ono što se zove supstanca bosanskohercegovačke historije, po kojoj se Bosna i Hercegovina razlikuje od Jugoslavije. Ja se vrlo dobro sjećam klime koja je vladala u Sarajevu 1992. godine, kada je veliki, najveći broj ljudi, Bošnjaka, Srba i Hrvata, imao zajedničku političku platformu koja se zvala Bosna i Hercegovina. Mislim da je ta politička platforma, zahvaljujući, uostalom, i pogreškama koje je činio Izetbegović, kasnije vrlo jeftino prokockana. Smatram da je Izetbegovićeva historijska odgovornost u tome što je dozvolio da bude uvučen u šeme koje su nametnuli Tuđman i Milošević koji su zaista imali projekte preseljavanja stanovništva, genocida i svega onoga što je pratilo raspad Jugoslavije i tragediju u Bosni i Hercegovini. Mislim da Alija Izetbegović nije s tim projektima ušao u rat i to je velika razlika između njega, Miloševića i Tuđmana, ali je kasnije postao njihov vrlo priljezan prepisivač, tako da prvotne namjere u tom kontekstu gube na značaju. On je ipak svoj pokret i svoju političku ideju sveo samo na jedan narod. Mislim da će buduća istraživanja potvrditi koliko je to bilo pogubno, ponajprije za same Bošnjake.

KARABEG: A kako vidite ulogu Milana Kučana? Mnogi mu zamjeraju da je njemu najvažnije bilo da izvuče Sloveniju iz Jugoslavije, bez obzira šta će se desiti sa ostalim narodima.

LOVRENOVIĆ: Ja mu to nikada ne bih mogao zamjeriti.

KARABEG: Zamjeraju mu oni koji su osjetili rat, a on ga praktično nije osjetio.

LOVRENOVIĆ: I ja sam osjetio rat i sve ono što je on donio, ali nikada ga ne bih mogao za to kriviti. U pitanju je politika, a kad je o politici riječ, ne možemo se rukovoditi nekim prevelikim obzirima. Ja često ponavljam da je geografska karta najbolji udžbenik historije koji nas nikad ne može iznevjeriti. Pogledajte na geografsku kartu, pa ćete vidjeti da je Slovenija a priori bila u takvoj poziciji da je relativno lako mogla izići iz Jugoslavije i, ako je Kučan iskočio sa broda koji je tonuo i koji se zvao Jugoslavija, ja mu ne mogu zbog toga prigovoriti. Možda jedino kada je riječ o odnosu prema Hrvatskoj. Mislim da je postojao politički rezon za tješnju suradnju između slovenačkog i hrvatskog vodstva, kao što je bilo razloga i saradnju hrvatskog i bosanskohercegovačkog.

KARABEG: Mnogi hvale mudrost Kire Gligorova i odatu mu priznanje što je Makedoniju izvukao iz Jugoslavije bez rata.

LOVRENOVIĆ: Ja nisam u poziciji da mogu ocjenjivati ulogu Kire Gligorova koja je svakako bila značajna, ali opet ću se pozvati na geografiju. I Slovenija i Makedonija su neka

ADVOKATSKA KANCELARIJA Aleksandra H. Bronsted, P.C. Attorney at Law

Prvi advokat u Atlanti sa kojim možete razgovarati na Vašem jeziku!

Aleksandra H. Bronsted

Radi u oblastima:

Osobne ozljede zadobivene:

- Na radu / Workers' compensation
- U saobraćajnim nesrećama
- Pri padu
- Korištenjem neispravnih proizvoda

Radno pravo / Diskriminacija - Porodično pravo / Razvodi - Krivično pravo - D.U.I

6065 Lake Forrest Drive "Suite 200" Atlanta, GA 30328

Phone: 770-451-3818 Fax: 770-451-3922

Olde Salem Apartments

- *2 Bedroom Apartment Homes
- *Total Electric
- *Free Water
- *Pool & Clubhouse
- *W/D Connections
- *Ceiling Fans, Mini Blinds & Drapes
- *Large Patios/Balconies

**Za sve informacije na našem jeziku
obratite se Hasibi. Tel: 770-963-7057**

345 Stone Mountain St. - Lawrenceville, GA 30045

Directions: I-85 North to 316 towards Lawrenceville/Athens.
Exit GA 120 East & turn right. Go about 1 mile to Langley Dr.
& turn right. Turn right at Constitution & turn right onto Stone
Mountain St. We are on the left.

*Prices & Specials Subject to Change. **With Approved Credit.

CALL FOR SPECIAL OFFERS*

NO APPLICATION FEE! **

vrsta perifernih zemalja Jugoslavije.

KARABEG: Znači, ključan je srpsko - hrvatski čvor?

LOVRENOVIĆ: Očito se pokazalo da je pitanje srpsko - hrvatskih odnosa bilo ključno, ali veoma značajno je bilo i bošnjačko pitanje koje Tuđman nije razumijevao. On je ovako rezonovao: "Hajdemo mi sada uzeti jedan procenat Bosne, drugi će uzeti Srbi, Bošnjacima ćemo dati zemljicu Bosnu, neka oni tu naprave Muslimaniju". Drugo je pitanje što je bošnjačko političko vođstvo, nažalost, ušlo u tu zamku.

AGRESIJA ILI GRAĐANSKI RAT

KARABEG: Kako biste definisali rat na području bivše Jugoslavije? Da li je reč o agresiji, građanskom, etničkom ili, možda, o vjerskom ratu, kao što neki tvrde?

BANAC: Agresija sigurno, jer agresija je doista izvršena prema nizu republika. Tko je tu agresiju izvršio, Srbija ili JNA, o tomu naravno ima mnogo sporenja. Ima i elementa etničkog rata, to se posebno dobro vidi u Bosni i Hercegovini, premda mislim da ipak treba inzistirati na tome da je rat došao iz Srbije, pa onda i iz Hrvatske. Vjerski rat nije bio, premda ne smijemo zapostaviti vjerski element u ovim sukobljavanjima, koji se očitovao na poseban način. Jer, kad se govori o vjerskim ratovima, onda se obično imaju u vidu, recimo, križarski ratovi, Cromwellov pohod na Irsku, "španjolski bijes" u Nizozemskoj ili tridesetogodišnji rat. Ovdje je na djelu nešto drugo. Ovdje kanonske religije postaju element za nacionalističku manipulaciju. U njihova starinska gnijezda ulaze novi sekularni nacionalistički elementi, kao nekakva kukavičija jaja, i oni malo po malo preuzimlju predmoderne vjerske zajednice, kakve jesu kanonske religije u ovom dijelu

Zašto se raspala Titova Jugoslavija? Zašto je država koja je bila priznata i na Istoku i na Zapadu i koja je predvodila Pokret nesvrstanih nestala u najkrvavijem sukobu na tlu Evrope nakon Drugog svjetskog rata?

U ovom i narednim brojevima objavljujemo svjedočenja Nijaza Durakovića, Mile Đukanovića, Borisava Jovića, Stipe Šuvara, Mire Lazovića, Stjepana Kljujica i drugih učesnika dramatičnih događaja koji su doveli do njenog raspada.

svijeta. Kad govorimo, recimo, o ulozi pravoslavlja u ratu, a ona nije nezanemarljiva, moramo imati u vidu da je riječ o jednom vrlo čudnom, potpuno ispolitiziranom, izsekulariziranom pravoslavlju koje doista nema nikakve veze sa autentičnom pravoslavnom duhovnošću. Isto se može reći i za nevjerojatne antiislamske ispade koji su počinjeni od dijela klera Katoličke crkve u Bosni i Hercegovini, pa i za razne slične istupe islamske ilmije u Bosni i Hercegovini. Nije riječ o vjernicima, nego o upotrebi vjere za sekularne svrhe. I na kraju, teza o građanskom ratu. Mislim da se ona ne može prihvatiti, jer građanski rat pretpostavlja borbu oko jasnih političkih formula u objektivno integriranim društvima. A ovdje to doista nije bio slučaj.

PEROVIĆ: Postoji još jedna definicija koja obogaćuje interpretiranje rata u Jugoslaviji. Skoro sam pročitala u jednoj knjizi

da je rat u Bosni bio oslobodilački rat za Srbe. Ja mislim da je karakter rata vezan za shvatanje Jugoslavije. Ako Jugoslaviju shvatamo kao srpsku državu u kojoj žive i drugi narodi i ako težnje tih drugih naroda za očuvanjem svog identiteta, pa, ako hoćete, i za stvaranjem svojih nacionalnih država razumemo kao separatizam, onda je to i građanski i verski rat, jer branite svoju državu i svoju konfesiju. Ja, međutim, mislim da je to bio rat za teritorije, da je to bio rat za etničke, nacionalne države i da su iz takvog karaktera rata proizašla i sva njegova sredstva, ne samo narušavanje ženevskih konvencija, nego i etnička čišćenja i teška ogrešenja o civilno stanovništvo, o neđužne ljude. To je, po mom dubokom uverenju, bio rat za teritorije.

LOVRENOVIĆ: Odgovor na pitanje o karakteru rata zavisi od aspekta vrednovanja. Ako krenemo sa onog najtvrdog aspekta koji je vrlo teško oboriti, a to je pravni, onda ćemo morati konstatirati neke pravne činjenice. A u vrijeme kada je izbio rat u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini pravne činjenice su bile da su Hrvatska i Bosna i Hercegovina bile međunarodno priznate države. Ja nisam stručnjak za međunarodno pravo, ali, kada imamo ovakav slučaj, onda moramo govoriti o agresiji.

KARABEG: Koliko je u ratu na području bivše Jugoslavije bilo elementa verskog rata?

LOVRENOVIĆ: Mislim da je suština rata na području bivše Jugoslavije bila prije svega u teritorijalnim osvajanjima, mađa su od samog početka prisutni i vjerski elementi. Historičar Srećko Džaja s pravom konstatuje da se južnoslavenski kulturološki identiteti, koji su velikim djelom konfesionalno strukturirani, nisu mogli preko noći pretopiti u monokulturne političke identitete. Zbog toga nije čudno što

MGR Transportation inc.

Saradujte sa nama, nećete se pokajati!!!

Pružamo kvalitetne usluge, omogućujemo registraciju Vaših vozila, obradu fuel takse i finansiranje ukoliko tek kupujete kamion

Za više informacija pozovite nas na tel: 708-496-9425

www.mgrtransportation.com

je raspad Jugoslavije aktivirao neke, činilo se, već davno riješene dileme i pitanja. Kada je otvorena Pandorina kutija povijesti, mi smo se zapravo vratili u sredinu devetnaestog stoljeća i posegnuli za retorikom koja apsolutno pripada tom vremenu, vratili smo se u vrijeme kada se raspadalo osmansko carstvo i kada su se cementirali naši kulturološki identiteti u kojima je vrednovanje osmanske epohe imalo jedno od najistaknutijih mjesta. Stigli su nas recidivi "istočnoga pitanja".

KARABEG: Indikativan je odnos vjerskih zajednica prema zločinima. Svaka od njih je u načelu osuđivala zločine, ali koliko znam nikada nije poimenično osudila nijednog pripadnika svoje konfessije koji je počinio zločin. Naprotiv, dešavalo se da su zločinci koji su pripadali vlastitoj vjeri i naciji uzimani u zaštitu.

LOVRENOVIĆ: To je stara balkanska, južnoslavenska priča - mi i oni, naši i njihovi. Generalno uzevši, mislim da postoji velika odgovornost vjerskih zajednica na svim stranama za ono što se događalo na prostoru bivše Jugoslavije. Mislim da ta odgovornost nije procentualno ista, ali je sadržajno ista.

ZLOČIN BEZ PRESEDANA

KARABEG: Da li je, po vama, u ratu na prostoru bivše Jugoslavije počinjen genocid, pre svega u Bosni i Hercegovini?

LOVRENOVIĆ: Genocid se definira kao sistemsko, dakle planirano, uništavanje određenih etničkih grupa u cilju ostvarenja političkih, ekonomskih i drugih ciljeva. Ako pođemo od ove definicije, onda ćemo morati reći da se genocid dogodio, da nije bio slučajan i da je bio sredstvo političkih projekata.

BANAC: Ako se koriste formule iz legalne definicije genocida u dokumentima Ujedinjenih naroda, onda je odgovor - da. Genocid je počinjen, jer genocid nije samo kad pobijete sve pripadnike stanovitog naroda ili vjerske skupine. Genocid je i kad nekoga prinudite da napusti određeni teritorij. Prema tome, kada bismo išli čisto legalnim tumačenjem, onda ja nemam nikakve dvojbe da je u Bosni i Hercegovini doista počinjen genocid.

PEROVIĆ: Elemenata genocida je sigurno bilo, iako se i ta reč profaniše, pa se za sve kaže da je genocid. Međutim, očigledno je da je postojala teza da se u srcu Evrope navodno stvara islamska država i išlo se na etničko čišćenje koje se opravdavallo nastojanjem da se to spreči. Desili su se masovni masakri. Srebrenica je sigurno najeklatantniji primer i sigurno je da u tom ratu ima elemenata genocida.

KARABEG: Da li je srebrenički zločin nešto što je asolutno novo u srpskoj istoriji? Čini mi se da takvo hladokrvno ubijanje nekućnih ljudi samo zato što pripadaju drugoj naciji i drugoj vjeri nema presedana u srpskoj istoriji.

PEROVIĆ: U pravu ste. Ja lično ne znam za primer u novijoj srpskoj istoriji koji bih mogla da uporedim sa Srebrenicom. Tu je ubijeno 7.000 ljudi. To je najveći ratni zločin koji je napravljen u Evropi posle Drugog svetskog rata. Nad tom činjenicom su se zamislili svi razumni ljudi u Evropi. Ja sam odrasla u Kragujevcu u kome je oktobra 1941. godine ubijeno 7.000 ljudi i vrlo dobro pamtim atmosferu svog detinjstva i svoje mladosti u gradu koji je bukvalno bio crn, sa mnogo žena u crnini. Kasnije sam čitala čitave rasprave o tome kako je uopšte tehnološki bilo moguće za tako kratko vreme ubiti

toliki broj ljudi. To je urađeno i u Srebrenici. Srebrenički zločin je jedan od retkih masovnih zločina koji je potpuno dokumentovan. Postoje snimci koji svedoče o tom užasu. Suočavanje sa istinom o Srebrenici ne može se izbeći i mislim da će nas taj zločin, kao i drugi zločini koji se ovde otkrivaju, vrlo dugo moralno pritiskati.

KARABEG: Za mene bi bilo normalno da ljudi koji pamte Jasenovac, Kragujevac ili Kraljevo, mesta na kojima su počinjeni stravični zločini nad Srbima, imaju isti takav odnos i prema srebreničkoj tragediji, a nemaju ga. Da li je problem u tome što se za taj zločin nije znalo, da li je u pitanju ravnodušnost, ili je takav odnos prema tragediji u Srebrenici posljedica stravične propagande koja je ljude koji su činili zločine slavila kao heroje.

PEROVIĆ: Mnogo je elemenata u tom odnosu prema Srebrenici i prema zločinima uopšte. Prvo, Srbija je u ovom ratu doživela poraz. Ona je degradirana. Drugo, javnost je bila izložena užasnoj propagandi. Mnogo ljudi je podržavalo jedan pogrešan program. Njima je danas teško da prihvate da su podržavali nešto što je bilo duboko nečovečno i što je prouzrokovalo toliki broj žrtava potpuno nekućnih ljudi. No, i pored svega toga, meni se čini da je pitanje zločina u Srbiji ipak otvoreno i velika je iluzija da je moguće potisnuti preispitivanje, razmišljanje, podele oko toga. Čovek se, naravno, može pravdati time da je istorija puna nasilja. Ali, mi smo savremenici jednog konkretnog nasilja i ne možemo biti ravnodušni prema njemu. Na pitanju odnosa prema zločinima mi se delimo i politički i ljudski. Mislim da Srbija prolazi kroz jednu tešku moru, jednu tešku agoniju. Postoji jako osećanje šoka, ali ne može se pitanje suočavanja sa zločinima odlagati za neka druga vremena. Uostalom, ja ne znam koja su to vremena kada će o tome moći da se racionalnije i mirnije raspravlja. To su pitanja koja su na dnevnom redu, koja se ne mogu odlagati, koja su itekako povezana sa pragmatičnim stvarima. Ima onih koji misle da najpre treba zavšiti pragmatične poslove, dobiti novac, povezati se sa Evropom, trgovati, pa tek onda raspravljati o zločinima. Međutim, te dve stvari ne mogu se razdvajati. Odnos prema zločinima je nešto što nas legitimise u svetu i od čega umnogome zavisi kako ćemo u svetu biti primljeni. Nedostatak političke volje da se to pitanje postavi na dnevni red, bilo kakvo kolebanje, taktiziranje u ime državnog razloga, samo proizvodi konfuziju i ne doprinosi pročišćenju koje nam je toliko potrebno. Uostalom, ne postoji državni razlog u ime koga biste mogli opravdati zločini prema ženama, deci i starijim ljudima.

u idućem broju...

Latinka Perović, Ivo Banac i Dubravko Lovrenović:

**DOMOVINSKI RAT
I "OLUJA"**

DREVNI BOSANSKI GRADOVI

*Od Bosne ruševna niska,
ali biserom nizana*

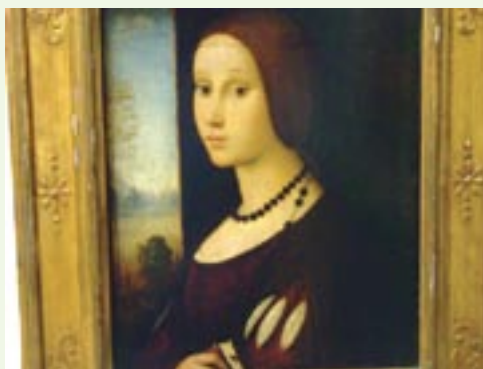

Bosna i Hercegovina ima šest vodenih vertikala. Nespornih krasotica. Samo jedna stremi, kroz Hercegovinu, Jadranu – Neretva. Ostalih pet, poput paralela, „kaišaju“ Bosnu. Na sredini možda - osim vreloom, pod Igmanom, tik uz Sarajevo – ljepotom najškrtrtija je ona centralna – rijeka Bosna. Ali, ona je kičma ove zemlje. Imenjakinje – Bosne! I sudbinska je. Oko ove vode sve državno je i počelo. Davno. Koliko davno kad je ova zemlja u pitanju? Pošto pojam država nije isto što i zemlja – drugo je starije, a prvo određuju ljudi zapleteni u tokove povijesnih okolnosti, valja istaći činjenicu da je država Bosna najstarija južnoslavenska feudalna država. Zemlja – slavenska jezgrica. Prva je napravila državnost, nakon doseljavanja Slavena i asimiliranja starosjedilaca Ilira. Od IX do XII stoljeća Bosnom vladaju - Bosanci i da li je teško pogoditi – poprište je, oko gornjeg i srednjeg dijela, pa da, rijeke Bosne, teških bitaka, ali i drugih, ljepših zbivanja. Ozbilnom, za komšije, ali i dalje Europljane, postaje i te kako relevantna. Za vladavinu Kulin-bana, narod i danas veli „e, to je bilo za dobrih dana“. Povelja Kulinova najstariji je dokument što svjedoči o stvarnoj državnosti Bosne, vlasti i kontroli teritorija – potpisana je, s Dubrovnikom, 29. augusta 1189. godine i odnosi se na dozvolu prolaza Bosnom u poslovima trgovanja solju. Moćna je bila ta naša Bosnica, a ponajviše kad 1377. dobi svog kralja u Tvrtku prvom Kotromaniću, što ga, s poštovanjem, njegovi Bošnjani okruniše, evo rijeke Bosne, u mjestu Mile tik uz današnje Visoko.

Morali su naši banovi i kralji negdje stolovati, zar ne? I goste primati. Na dveri dvorova, s poštovanjem i pokorom stizali su im Germani i Ugri, Francuzi su, da se zna, a ne misli onako kako se, danas, podrugljivo govori, na poklon donijeli i znak svoje kraljevske kuće. Otud u bosanskom grbu, kao i francuskom, naravno, ljiljan zlatni – kraljevski cvijet krin! I još što-šta što bi današnji Bosanac morao znati da se ne bi isprazno ponosio i dičio, tješio čak, onom također starom – „jebeš zemlju koja Bosne nema!“ Nema ničeg prostog u ovoj rečenici! Nije psovka, književna je riječ. Samo joj neobrazovani dadoše prostačko značenje.

Vratimo se Bosni samoj, našoj. Jest da je mijenjala lice, a koja to zemlja nije? Prije objašnjenja valja reći i ovo, a važno je za skromnu priču o utvrdama – dok se na europskim dvorovima, za objedom, meso trgalo zubima i pridržavalo rukom, srebrni i zlatni noževi, viljuške i kašike zveckali su u rukama naših dvorjana. Ko ne vjeruje eno mu Zemaljskog muzeja u Sarajevu! Nije sve u divljenju pariškom Luvru u kojem, u 18. stoljeću, nije bilo niti jednog klozeta, a dvorjani su se služili parfemima da bi sakrili tragove neokupanosti. Kupanje od božića do uskrsa i, nanovo, opet pred božić! Kost razdora, s trajanjem do danas, Bosni je poklonila takozvana Velika šizma, sukob i raskol unutar kršćanstva, s početka 11. stoljeća. Ovdje mu je zlurado i bez ikakvog razloga, „namještena“ granična crta i samo ovdje i danas traje europsko-globalni sukob rođaka – katolika i pravoslavaca. S krvavim tragom na mnogim kasnijim - današnjim događanjima. Smjestili su nam. A naši, upravo spomenuti, kasnije s braćom - bosanskim muslimanima, naivni, nasjeli!

Bosna je i u padu, 1463. (pomisli, čitaoče, koliko je to godina nakon Kosovske bitke!), pred sultanom Mehmedom II el Fatihom – Osvajačem, sačuvala identitet. Ulazeći u Osmansko carstvo dobila je status samostalnosti, autonomije – postala

Kraljica Katarina

Katarina Kotromanić bila je posljednja bosanska kraljica. Rođena je 1424. godine u obitelji Herceg-Stjepana Kosače, u zemlji Humskoj, današnjoj Hercegovini. Kad je udajom za kralja Stjepana Tomaša postala bosanskom kraljicom, najviše je vremena provodila u kraljevskom dvoru u Kraljevoj Sutjesci, te na Bobovcu. Nakon pada Bobovca, a time i cijele Bosne, u ruke Osmanlija, kraljica Katarina uspijeva pobjeći u Dubrovnik. Međutim, njezina djeca, Sigismund i Katarina, odvedena su u osmansko ropstvo i tu im se zauvijek izgubio trag.

Iz Dubrovnika je otišla u Rim gdje je živjela pod Papinom zaštitom. Provodila je život u samostanu, u molitvi i suzama za svojom djecom, prognanim narodom i zemljom Bosnom. Umrla je 25. oktobra 1478. godine, a pokopana je u crkvi St. Maria d'Aracoeli u Rimu. Žene u okolici Kraljeve Sutjeske i dan-danas nose crne marama u znak žalosti za svojom posljednjom kraljicom.

je pašaluk. U tom trenutku bila je najveći samostalni dio Carstva, a takvo određenje zadržala je sve do Berlinskog kongresa 1878. godine. No, ovo ipak nije predavanje o prošlosti. Ni o ponosu. Bosna je bila mala zemlja velikih ljudi. Velike kulture. Velikog, sjajnog, časnog obraza. I imala je svoje dvorce, utvrde, naselja. Svi, europski, raskošni, kasniji su. Kao i pribori za jelo.

Idemo u utvrde!

Bobovac

O, koje su to vrleti. Koja neditrnuti ljepota. Prirode. Jer, najvažniji od svih bosanskih gradova, najkraljevskiji, grad bo-

sanska svečanost, skrhan je do bola. I današnjom nebrigom. Neznanjem. Onaj ko mu krene u pohode nikad neće saznati da li je bliži Kaknju ili Varešu, odnosno da li je dalje od Vareša ili Kaknja. Toliko je blizu, a tako nedohvatan! Mjesto je svega – pismena, isprava i pisama, odobrenja i zabrana, kraljevskih svečanosti i tuga, ali neupitno – Bobovac je bio ključ Bosne. Stolovala je u njemu i kraljica Katarina. Posljednja bosanska. Tri vjere je promijenila ne bi li sačuvala Bosnu. Umrula je u egzilu. Počiva u Italiji. Protjerana. Izbjeglica. Podsjeća li ta sudbina na nepravednu suvremenost? Bila je, kaže legenda, a narod u nju zaista vjeruje, posebno zaštitnica bosanske žene. Za njom u ovom kraju seljanke, katolkinje, i dan-danas nose crninu. A interesantna je nošnja ovdašnjih katolkinja. Crna marama, nalik na muslimansku šamiju, i dimije crne kao zift. To je taj znamen žalosti. I tetovirana zapešča – žene ovog kraja i danas tetoviraju ruke, muku trpe iglom ubadajući i tintom u kožu unoseći bogumilske znake – križ, polumjesec... Misle na Katarinu.

Ovdje su francuski Anžuvijci dolazili, koje su samo strme staze prolazili, ne bi li se Bosancu poklonili! I sklapali, u ime čiste krvi, plemićke, francusko-bosanske brakove. Tu je stolovao Tvrtko. I tu je Bosna bogumilski pala. Najteže je bilo, kaže povijest, između 1404. i 1410. Šest vladara! Tvrtko II, pa Ostoja – ubijen, ulaze ugarski banovi Ivan Morović, pa Pavao Bešenje – Bošnjak (vidi mu, samo, prezimena, a k'o biva Mađar!), onda Pipo de Ozore i, najmoćiji tada u Europi – Sigismund Ugarski. Pred el Fatihom Bobovac pada 1463. uz i, danas, živu legendu: Turci su dugo opsjedali grad, a onda je zapovjednik Bobovca, neki vojvoda Radak odustao od borbe i sultanu poslao ključ nadajući se bogatoj nagradi. I nagrađen je! El Fatih je s prezrenjem upitao Radaka kako očekuje da će mu se povjerovati da će biti vjeran, kad je izdao gospodara čiju vjeru dijeli. I naredio da ga bace s visoke stijene, danas je zovu Radakovom, u izvor što iz pod nje postoji. Vrelo rijeke, naravno, Radakovice.

Bobovac je razoren. Takav stoji. Njegova crkvice je obnovljena. Svake godine redovito je pohodi kardinal, drži misu, a što je najvažnije, to obraćanje svevišnjem, podjednako pohode kršćani – katolici i pravoslavci, ali i muslimani. Bogu se svako obraća na svoj način. Šute ateisti, ali i njih ima. I mole se, njima nepostojećem, za nadu Bosni. Jer, na Bobovcu, i po ovome se vidi – za Bosnu nade ima.

Maglaj

Ima tamo tvrđava s pet kula. Ćir-begova ili Kapi-kula, Dizdareva ili Južna, Braničeva, Kapetanova ili Sjeverna i, kako bi grad bio gradom, Sahat-kula. Bije današnje ko i stare sate – ala franka ili ala turka, vala svejedno. Nek' bije! Za Maglaj, po sačuvanom zapisu, zna se od 1408. A da je bio od vlage rijeke Bosne maglovit, bio je! Eto imena. E, ova starobosanska čaršija, s utvrdom, najmoćnija je za turskog vakta. Čuvala je unutrašnjost Bosne od upada sa sjevera. Čuven je bio i po sokolarstvu. Svi stanovnici koji su uzgajali ove ptice i obučavali ih lovu, bili su oslobođeni svih sultanovih poreza. Danas prihode osigurava industrija celuloze. Šteta. Sokolarstvo bi bilo, kako stvari stoje, i unosnije. I plemenitije. Tako je.

Vranduk

Kad je prvi put spomenut u pismenima, zna se, Vranduk je bio stara utvrda, a kako je dokument – dokument, valja reći da postoji isprava s datumom - 23. marta 1410. - u kojem dubrovački knez, obraćajući se mađarskom kralju Sigismundu,

optužuje bana Pavla Bošnjaka, vrandučkog kaštelana, zbog nekog neloyalnog postupka prema njegovim emisarima. Ima i kasnijih dokumenata – kralj Radivoje u Vranduku prima poslanike iz drugih zemalja! Elem, arheologija nepobitno dokazuje da je Vranduk bio kraljevsko mjesto, sa svim pratećim objektima: centralnom citadelom, nizom pratećih utvrda, manjim naseljem unutar zidina i veće trgovačko-zanatsko izvan. Danas je to takozvano Varošišće. Svi toponimi tog područja, na lijevoj strani rijeke Bosne, danas ni deset minuta vožnje od Zenice nizvodno, potvrđuju da je riječ o kraljevskom gradu. Vranduk nije doživio tužnu sudbinu Bobovca kad je pao u vlast Turaka – ostao je važno vojno uporište, dobivši i nove obrise karakteristične za osmanlijski način gradnje. Eto, kad je Eugen Savojski u XVII stoljeću uspio doći i do Sarajeva i potpuno ga spaliti, u dva navrata navaljivao je i na ovu utvrdu. Morao ju je zaobići – nije uspio u nju prodrijeti. Vranduk gubi na značaju tek dolaskom Austro-Ugarske. Uostalom, Ivan Frano Jukić, učeni franjevac Bosne Srebrne, tumači da ime grada utvrde potiče od starobosanske „branduk“ – branič branitelj... I danas tako izgleda, a treba mu brige da bi bio sačuvan. Kao pravi svjedok Bosne. Ima ovaj grad i sevdalinku:

Oj, djevojko u Vranduku gradu, vele, ti si u veliku jadu!

A djevojka momku odgovara:

O, junače ti si u goremu – prenoseći hranu na samaru!

Tešanj

*Tešanj grade, moj veliki jade,
U tebi mi moj alkatner raste.
Ubrat ću ga ako mi ga dadu,
Kupit ću ga ako ga prodaju...*

O Tešnju, ni pjesma bez trgovine! Kralj Stjepan Tomašević, 1461. godine piše darovnicu svome stricu Radivoju Krstiću poklanjajući mu Tešanj, grad kod Usore što u Bosnu ubližu uvire... Ne zna se kad je gradina napravljena, ali tada, evo, već uvelike postoji. Stolno mjesto ili vojna utvrda – nepoznato je, ali... Zna se da se pred Turcima bosanski Tešanj držao junački – u njega prodrli prije 1520. sigurno nisu! Spalio ga, kasnije jeste onaj već spominjani Savojac - Eugen. Ali samo čaršiju. Utvrdu nije mogao. A tukao je i granatirao dva dana neprekidno. Ponestalo mu i džebane. Morao je otići i tvrđava - stoji. Mogla bi biti u boljem stanju. Tako stoji i danas, a ne bi nikome, pa ni Tešanjcima škodilo da ga malo više pokazuju. Kad je već Tešanj čaršija među onima što su, u Bosni, sačuvala ponajviše od starinskog šarma, ne bi falilo...

Zdravko Čolić u Bihaću

K'o nekad, u Baošiću

Znate li, raja, da se na malonogometnom terenu Šumarskog fakulteta, što je zaposjeo zdanja Franjevačkog samostana na sarajevskoj Grbavici, tamo, sredinom i krajem šezdesetih godina prošlog vijeka, među igračima i velikom broju promatrača među-uličnih, čestih i žestokih utakmica, niko nije mogao odlučiti ko je bolji golman – Čobo ili Čola? Ma, bila su to dva čudaka. Ali i luđaka. Letjeli su, ti pola-dječaci, pola-momci, glavom u stativu. I u noge napadačima! Tako su paradirali da su se znali poravnati, u trenutku „lebdjenja“, biti i u paraleli s prečkom gola?

Obojicu su zvali u „Želju“. Čobo, Slobodan Janjuš, cijeli svoj budući sportski vijek pravdao je taj poziv. Mada ga je odmah i opravdao. Prvotimac je postao s četrnaest godina! Cijelu karijeru ostao je mag zaustavljanja lopte. I veliki šeret, zezalo. Navrati u Sarajevo, održava kontakt s rajom. Inače, živi u St. Pete Beachu, na Floridi.

Onaj drugi, Čola, Zdravko Čolić, sportski poziv nije prihvatio. Nije dao tata Vlado, strogi milicioner. Mislio je da nogomet nije ozbiljna stvar. Čola je nastavio braniti za raj, ali mu nikad, poslije asfalta igrališta, oguljeni prsti nisu smetali da na uličnom čošku „kreše“ gitaru i pjevuši. Nikad punim glasom. Malo je ko znao da je, momak, pored očite opće muzikalnosti, zaista obdaren i fantastičnim grlom. Branio, pjevao, završio osnovnu, pa krenuo u Drugu sarajevsku gimnaziju – elitnu, u koju su uvijek išli samo najbolji učenici iz sarajevskih osnovnih škola i poneki sin ili kćerka budžovana “preko štele”. Poslušao je tatu. Uspješno je diplomirao na Ekonomskom fakultetu, ali nikad nije radio u struci. Osim što je, naučeno, vjerovatno, primijenio u show-biznisu. Elem, u srednjoškolskim danima, roditelji su nam izgradili omanje vikendice u selu Baošići, tik uz Herceg-Novi, u Boki kotorskoj, ljepotici crnogorskog primorja. Sve je bilo prelijepo, osim večeri... Koja je to vukojebina bila! Sunce zađe i – ništa! Na „grlu“ mola, pod škiljavim svjetlom jedne-jedine ulične žarulje, kafanica

„Sidro“. Za mjesne barbe. Ništa više. Kuda smo, mi mlađarija, a bilo nas je, mogli? Na mol. Ili, na njemu, usidrena dva turistička brodića – „Rosse“ i „Durmitorac“. Harmonika, gitara, pjevanje u „tercu“. Svega. Dalmatinskih, narodnih, zabavnih. A kad bi svi malo predahnuli, Čoli nije bilo dosta. Kretao bi svojim solo-repertoarom. Otisa Redinga pjevao je bolje nego Otis! U onom mraku, nismo ni primjećivali da se narod, ničim zauzet, u svaku večer okuplja oko mola. Kasnije nam rekoše da su „ljetovalci“ u našu blizinu došetavali iz okolnih Đenovića, Bijele, Zelenike, pa i Tivta i Herceg-Novog. Jedne večeri banu među nas i šef-dirigent Revijalnog orkestra Radio-Sarajeva, Esad – Eso Arnautalić. Nije to bilo nikakvo iznenađenje. I on je tu ljetovao, majka Džemila je imala kuću kraj naših, a sestra Lejla bila je dio našeg društva. Iznenađenje je bilo ono što nam je rekao:

- Sutra je u Bijeloj javna emisija „Mikrofon je vaš“ – Radio Titograd za cijelu radio-difuziju Jugoslavije. Prijavio sam vas!

Kako nećeš poslušati starijeg, A on, muzički vuk, prepoznao je. Šta prepoznao, osjetio? Znao je!

Pobijedili smo kao duet. Ne baš ubjedljivo, konkurencija je bila žestoka. Čola je pobijedio u solo kategoriji. Trijumfirao je. Sve poravnao...

I tako je počelo. Tata Vlado je gundao, ali se predao. Slijedilo je – „Gori vatra“, „Ambasadori“, pa „Korni-grupa“, pa samostalna karijera. Staništa: Sarajevo, Beograd, Sarajevo i... Beograd.

Karijera neprekinuta, ozbiljna, ničim uprljana, ali vesela, zabavna, strasna... Uz uzdahe obožavateljica, evo, apsolutno različitih generacija. Baka i unuka! Kako neće: Čola je uz svu profesionalnu ozbiljnost – zna li mu iko živ za neki ispad ili aferu – zgodan, nadasve duhovit čovjek, šarmer...

Prije dvadesetak dana održao je koncert u pulskoj Areni. Odjeci u javnosti, pred nespornom impresivnosti, bili su fantastični.

Upravo tad, naš Bihać se pripremao za otvaranje svoje manifestacije - „Ljeta na Uni“. Kako je pročitana vijest o sjajnom nastupu u Puli, Hamdiji Lipovači, mlađanom gradonačelniku, palo je na pamet počastiti građane Čolićevim koncertom. Ako Zdravko može. Mogao je.

Iako je show-ekipa bila već na ko zna kojim stranama, pjevač je internetski zviznuo i...

Stadion „Jedinstva“ polako je gutao mrak. U već noćnim sjenkama, kolone su se slijevale na tribine. Hiljada - pet, pa sedam, osam, deset, da li i više... Okolo, jer je zid nizak, bilo je mnoštvo onih kojima je bila visoka i relativno niska cijena ulaznice. Nema veze, znalo se da je razglas...

Onda se raspala noć. Apsolutno. U komadiće, paramparčad. Sijevnula su svjetla praveći dan, ma do drevnog starograda Ripča. A kad je pukao zvuk, probuđeni su i Iliri - Japodi, prastanovnici Bišća, danas samo u muzejskoj postavi u Bišću i u još nepronađenim grobnicama. Rijeka Una se, u pjesmom

osvijetljenoj tami ogledala u sebi samoj, a onda je i to, repricirala.

Čolić, u crnom, klasičnom odijelu, bio je na bini, pa među gledateljima, opet na bini, pa na zelenom terenu.. Bez pauze, bez predaha, bez milosti! Tempo, tempo, forca, forca, forca... Reflektori su pratili. Cijela tri sata. Tri... Ekstaza - očišćenje, suze bez razloga, osmijesi od užitka. Kraja nije bilo. Kad je, ipak, sve završeno, kad se vruća noć pokušavala uvući u pristojnost mraka, jer mu vrijeme jeste, intimnije se sjedilo u

jednom bihaćkom lokaluu.

Taj Čolić je lud. Nikoga iz njegove profesionalne ekipe tu nije bilo. On i domaćini. Bišćani. I poneki njihov gost. I Zdravkova gitara. Do osam ujutro poslije prebijene, ne probdjevene, već poražene noći. Nije ponovio ni jednu pjesmu iz, svima, poznatog repertoara. Već, onako, k'o nekad, u Baošiću.

Čovjek ima 58 godina. Izgledom, bar, 20 manje, energijom, sigurno još toliko. A da je uslijedila i jedna nogometna, kladim se, dokazao bi - bolji je od Čobe!

M. Pekić

MARLOW & YOUNG
Injury Attorneys / Osobne Ozljede
770-698-5700
Free Consultation
Michael A. Young R. Lee Marlow
Practice Limited to Auto Accidents and Work Injuries
48 Years of Combined Injury Law Experience
Specijalizovani tim advokata za saobraćajne nesreće i ozljede pri radu
Ado Tahirović 404-210-5564
(Bosnian Translator - if needed / Bosanski prevodioc ako trebate)

Ljuti sportaš

Iako ni jedan detalj nije isti kao kod prethodnika, sigurno se nećete zbuniti, jer već na prvi pogled je jasno: Ovo je novi Audi A4. Dizajneri iz Ingolstadta igraju na sigurnu kartu, i iako je novi model ostao klasična trovolumenska limuzina oblikih i elegantnih linija, malo više oblika jedina su veća novost u izgledu svih novijih Audija. Pomalo ljutit pogled prednjih svjetala samo pojačava taj utisak...

Velika njuška i četiri prstena na njoj. To je formula uspjeha prvi put primijenjena još prije 70 godina, kada je Tazio Nuvolari pobijedio na Velikoj Nagradi Jugoslavije u Auto Unionu Typ D. Osim moćnog motora, najmarkantnije obilježje tadašnje Saske "Srebrne strijele" bio je prednji dio automobila, sa velikom i pohlepnom njuškom, koja je izgledala kao da u svakom trenutku želi da pojede onog ko se nađe ispred. Očigledno, taj utisak marka sa četiri prstena na masci želi da vrati. Ali, sa jednom razlikom: ovaj put Audi ne želi da osvaja pobjedničke pehare, već se takmiči za krunu srednje klase u kojoj se greške ne praštaju. Već u startu, Audi A4 je "osuđen" na uspjeh. Stručnjaci Audija odlično su procijenili vrijeme predstavljanja nove "četvorke", jer su razvoj tempirali za period dok je Mercedes bio zaokupljen saniranjem Chryslerove "rupe bez dna", a aktuelni BMW serije 3 već je u četvrtoj godini "života".

Pored pomalo "zmijskog" pogleda, najupečatljiviji potpis pogleda novog A4 daje četrnaest LED dioda integriranih u prednje svjetlosne grupe. U pitanju su dnevna svjetla (Daytime Running Lights) i u očekivanju "zelenog svjetla" za širu upotrebu LED osvetljenja na automobilima, od strane EU komisije, mogu vam poslužiti da budete najupečatljiviji dio sabraćaja. Novi Audi A4 je snažan iskorak u elitno područje i već na prvi pogled oduševljava svojim dizajnom, koji potpisuje dokazani Walter de Silva. Dinamičan, statusni stil dodatno je naglašen upadljivim povećanjem dimenzija. Novi A4 razvučen je sa 458,5 na velikih 470 centimetara i proširen sa 177 na 183 centimetra, dok je visina od 143 cm ostala nepromijenjena. Ali, pomenuta povećanja karoserije uticala su i na poboljšanje mnogih parametara koji obećavaju dodatan komfor, što dokazuje i veliko povećanje međuosovinskog rastojanja sa 265 na čak 281 centimetar (Audi A6 mjeri međuosovinski razmak samo 35 mm veći od modela A4).

Profil automobila najviše odražava Audijevu eleganciju i nepogrešivo se pridržava poznatih pravila dinamičnog izgleda: poklopac motora relativno dug u odnosu na poklopac prtljažnika, kratki prednji prevjesi, a nisu izbjegnute linije koje se penju prema zadnjem dijelu automobila. Po-

gled na zadnji dio automobila sugerirše stabilnost i odlikuju ga izuzetno mekane linije. Izgled Audiya A4 je nedvosmisleno dinamičan, prodoran, dominantan, i sigurno je kada se ovo lice pojavi u retrovizoru, malo ko neće odmah osloboditi traku za preticanje. Audi A4 izgleda prilično agresivno, a posebno su zanimljiva prednja LED svjetla koja privlače pažnju prolaznika. Dizajn automobila je vješt spoj elegancije i sportskog duha. Iz nekog ugla automobil izgleda vrhunski privlačno i elegantno, a iz drugog sportski nastrojen.

Kada otvorite vrata, u unutrašnjosti Vas čeka dobrodošlica luksuznog ambijenta: najfinija plastika, decentni ukrasi u alu looku, sve je krajnje precizno obrađeno. Audijska perfekcija. Funkcionalno i ergonomski. Zahvaljujući odličnom podešavanju volana i sjedišta, lako ćete pronaći idealan položaj, i nijedan prekidač nećete tražiti duže od sekunde. Audi inače ima specifičan položaj sjedenja i vozač se osjeća drugačije nego u konkurentskim modelima. Sjedi se izuzetno nisko i osjećaj je avionski. Osjećaj posebno niskog sjedenja dopunjuju i veliki retrovizori, koji su postavljeni visoko. Ali, što se duže vozi, osećaj je upečatljiviji, i Audi se prosto zavlaci pod kožu. U unutrašnjosti vlada "red i disciplina" i osjeća se izuzetan kvalitet materijala i završne obrade. Ipak, Audijsva hladna perfekcija nekako je eliminisana ugradnjom aluminijumskih elemenata, koji unose sportsku atmosferu. Sve u automobilu je funkcionalno i sve je na svom mjestu."

Što se prostranosti tiče, na zadnjim sjedištima ima dovoljno mjesta za tri odrasle osobe prosječnih gabarita. Sve pohvale zaslužuje i prtljažnik, koji prima 480 litara, što je sasvim dovoljno za potrebe porodičnog putovanja (BMW serije 3 - 460 l, Mercedes C-klase - 475 l). Zapremina prtljažnika može se preklapanjem zadnjih sjedišta povećati na zavidnih 962 litra. Ali, kod utovara gabaritnog prtljaga lako može zasmetati uzak otvor prtljažnika, koji je karakterističan za sve limuzine kraćeg zadnjeg dijela.

Ono što je karakteristično za novi Audi A4 jeste činjenica da je prednja osovinu prema naprijed pomjerena za 15,4 centimetra. To je ostvareno zahvaljujući poznatom konstrukcijskom triku: motor smješten uzdužno, iznad prednje osovine, pomjeren je nazad, a diferencijal i lamela zamijenili su mjesta. Time su Audijsvi inženjeri značajno smanjili prednje prevjese, što osim vizuelnog poboljšanja, donosi i veliko poboljšanje u ponašanju u vožnji. Nova koncepcija u kojoj je mjenjač smješten iza diferencijala smanjila je opterećenje prednjih točkova i poboljšala stabilnost i upravljivost. Ipak, ukoliko se zaboravite i pritisnete gas malo snažnije, 320 Nm preopterećete prednji pogon i točkovi A "četvorke" zavrtnuće se u prazno.

Osjećaj za volanom novog Audiya A4 najlakše je opisati jednom riječi: Skupo! Oni koji su barem jednom vozili neki prestižni automobil, znaju o čemu govorimo: temeljna zvučna izolacija, izuzetan osećaj krutosti, tihi prelasci preko neravnina. Sjedeći u Audiyu A4 osjetili smo onu finu razliku u odnosu na masovne automobile. U Ingolstadtu su obavili odličan posao. Spoj temperamentnog i štedljivog motora, nešto povoljnija politika cijena i prvoklasno opremljena unutrašnjost, donose Audiyu krupne poene u borbi sa konkurencijom. Podsetimo, Audi opciono nudi i aktivno upravljanje i ogibljenje, kojim nije bio opremljen naš automobil, što nam je pomoglo da pokaže svoje prave mogućnosti. Ukoliko dodamo činjenicu da je nova "četvorka" osjetno veća i da je namijenjena brojnim kupcima koji su do sada birali model A6, zaključak se nameće sam po sebi.

Opel Eye prati saobraćajne znakove

Opel predstavlja još jednu ekskluzivu, kameru koja na dva načina pomaže vozačima. Opcija prepoznavanja saobraćajnih znakova čita znakove ograničenja brzine i zabrane prometovanja te ih prikazuje na ploči s instrumentima. Dodatno, upozorenje pri napuštanju trake obavještava kada vozač slučajno izađe iz svoje trake. Ova dva sistema zajedno poboljšavaju sigurnost vožnje, smanjuju stres, a mogu spriječiti i plaćanje skupih kazni za prebrzu vožnju.

- Novi sistem slijedi Opelovu filozofiju - uzbuđljiva vožnja uz istovremeno pomaganje vozačima, a da se ne smanjuje nivo njihove kontrole, objašnjava Hans Demant, direktor Opela. - To znači da sistem vozaču daje informacije, ali ne intervenira.

Kamera je smještena između vjetrobranskog stakla i retrovizora te detektira saobraćajne znakove i crte koje označavaju saobraćajnu traku. Iako nije veća od mobilnog telefona, može napraviti 30 snimaka u sekundi. Dva procesora uz pomoć GM-ovog softvera filtriraju i očitavaju snimke.

“Betmen” - najgledaniji film

Heath Ledger u ulozi Jokera

Novi film iz Betmen franšize - “Mračni vitez” (“The Dark Knight”), tokom prvog vikenda prikazivanja zaradio je više od 155 miliona dolara i time s vrha liste najboljih otvaranja filmskih ostvarenja svih vremena skinuo film “Spajdermen 3” (“Spider-Man 3”). Ovaj film postavio je i novi rekord za prvi dan prikazivanja nekog filma sa zaradom od preko 67 miliona dolara.

Najnovije ostvarenje reditelja Kristofera Nolana (Christopher Nolan) prevazišlo je dosadašnje rezultate i kada su top-liste u pitanju. Naime, gotovo istog dana po premijeri zauzeo je prvo mjesto na top-listi najboljih 250 filmova svih vremena najvećeg filmskog internet pretraživača “Internet Movie Data Base”, i to ispred klasika kao što su “Treći čovek” i “Građanin Kejn”.

Nastavak akcionog hita iz 2005. godine “Betmen počinje” (“Batman Begins”), “Mračni vitez” ponovo okuplja reditelja Kristofera Nolana i glumca Kristijana Bejla (Christian Bale), koji ponavlja ulogu Brusa Vejna - Betmena. Tragično preminuli Hit Ledžer (Heath Ledger) tumači lik vrhunskog zločinca Džokera, što je ujedno i poslednja uloga koju je odigrao pred smrt. Rane kritike ukazuju na to da je njegova gluma u filmu maestralna i da je uspio da u liku Džokera prikaže samog đavola.

Aron Ekhart (Aaron Eckhart) glumi okružnog tužioca Harvija Denta, dok se Megi Gilenhal (Maggie Gyllenhaal) pridružuje ekipi u ulozi Rejčel

Dous. Iz filma “Betmen počinje” tu su Geri Oldman (Gary Oldman) kao poručnik Džim Gordon, oskarovac Majkl Kejn (Michael Caine) kao Alfred, oskarovac Morgan Frimen (Morgan Freeman) kao Lusijus Foks i Silijan Marfi (Cillian Murphy) kao dr Džonatan Krejn - Strašilo.

Kristofer Nolan je i koautor scenarija za film - zajedno s Džonatanom Nolanom (Jonathan Nolan), kao i priče - u saradnji s Dejvidom S. Gojerom. “Mračni vitez” zasnovan je na likovima iz stripova u izdanju kuće “DC Comics”.

BRODLIĆ TOWING
WE PAY CASH ON YOUR JUNK CAR
ANY MAKE, ANY MODEL, ANY CONDITION
RUNNING OR NOT NO TITLE-NO PROBLEM
404-409-0648
678-862-2514

HANCOCK

Will Smith kao superjunak Hancock

Postoje junaci, postoje superjunaci, a postoji i Hancock. Uz golemu moć dolazi i golema odgovornost - to već svako zna. Svako osim Johna Hancocka (Will Smith). Razdražljiv, neodlučan, sarkastičan i neshvaćen, Hancock svojim dobronamjernim pokušajima junaštva možda i spašava brojne živote, no nekako uvijek za sobom ostavlja sve uništeno i

Od producenta Michaela Manna ('Poroci Miamijska'), izvršnog producenta Jonathana Mostowa ('Terminator 3: Pobuna mašina') i redatelja Petera Berga ('Kraljevina') dolazi nam 'Hancock' - film o superjunaku koji originalnošću i jedinstvenom radnjom širi granice žanra

razoreno.

Javnosti je napokon prekipjelo - koliko god svi bili zahvalni na tome što imaju junaka, dobri građani Los Angelesa počinju se pitati šta su skrivili da su zaslužili Hancocka. No on nije osoba koja se opterećuje tuđim mišljenjem - sve do dana kada spasi život savjetnika za odnose s javnošću Raya Embreyja (Jason Bateman). Tada taj podrugljivi superjunak polagano počinje shvatati da ipak ima ranjivu stranu i upravo će mu suočavanje s tom činjenicom možda biti najveći izazov. I zadatak koji će se možda pokazati nemogućim, jer Rayeva žena Mary (Charlize Theron) tvrdi da je Hancock unaprijed izgubljen slučaj...

besplatan upis kompanije
www.bosnianyellowpages.us

Počinje praznik sporta

Uskoro počinje najveća sportska smotra na planeti. Ljetne olimpijske igre u Pekingu prema prognozama mnogih premašice sve rekorde, a pedantni i marljivi domaćini ništa neće prepustiti slučaju.

Od 8. do 24. avgusta uživaće svi istinski ljubitelji sporta. Biće to praznik sporta, prepun iznenađenja i brojnih novih rekorda. Kako to sada već tradicija nalaže, od predstavnika Sjedinjenih Američkih Država očekuje se najviše. Apsolutni rekorderi po broju osvojenih odličja i ove će godine sigurno dominirati sportskim terenima u Pekingu. Najveći konkurenti, naravno, biće im Rusi. Ova velika sportska nacija prije četiri godine sa OI održanih u Atini vratila se s ukupno 92 medalje, odnosno 10 manje u odnosu na Amerikance. Odmah iza vodećeg dvojca ove godine, barem prema dosadašnjim najavama, trebalo bi da budu domaćini. Kinezi su u glavnom gradu Grčke osvojili 62 medalje i ništa manje ambicije nemaju kod kuće. U grupu velikih sportskih nacija svrstavaju se i Nijemci.

Iako nisu bili uvjerljivi na nedavnom kvalifikacijskom turniru, njemački košarkaši nadaju se uspjehu u Pekingu.

Kada je riječ o zemljama našeg regiona, Hrvatska će braniti zlato u rukometu, Crnogorci se u svom debiju na Olimpijadi nadaju novom uspjehu vaterpolista, a Srbija osim popravnog ispita za vaterpoliste najveće nade polaže u plivača Dragana Čavića. Nažalost, Bosna i Hercegovina nema puno aduta za Peking. Od pet putnika samo je bacač kugle Hamza Alić hrabar da kaže da se nada čudu. Ostali će uglavnom pokušati da poprave lične ili državne rekorde, koji i nisu ništa specijalno u odnosu na svjetske razine.

No, ne trebamo biti razočarani. Pred nama su dvije sedmice sporta, a mnogi će se dvoumiti u odlukama da li da prije gledaju atletiku, košarku, rukomet, vaterpolo ili neku drugu sportsku vještinu.

Pogledajte raspored svih sportova na tabeli ispod.

	August	6th	7th	8th	9th	10th	11th	12th	13th	14th	15th	16th	17th	18th	19th	20th	21st	22nd	23rd	24th	T	
Ceremonies				●																	●	
Archery					1	1				1	1											4
Athletics											2	4	6	6	5	3	6	7	7	1		47
Badminton											1	2	2									5
Baseball																				1		1
Basketball																					1	1
Boxing																				5	6	11
Canoing							2			2								6	6			16
Cycling			1	1				2			1	3	1	2	3			2	1	1		18
Diving				1	1	1	1	1					1		1			1		1		8
Equestrian							2			1					1	1				1		6
Fencing			1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1									10
Field hockey																			1	1		2
Football (soccer)																	1			1		2
Gymnastics								1	1	1	1			4	4	4					1	1
Handball																					1	1
Judo			2	2	2	2	2	2	2	2												14
Modern pentathlon																		1	1			2
Rowing												7	7									14
Sailing												2	1	2	2	2	2					11
Shooting			2	2	2	2	2	1	2	1	2	1										16
Softball																				1		1
Swimming				4	4	4	4	4	4	4	4	4	4				1	1				34
Synchronized swimming																1					1	2
Table tennis													1	1						1	1	4
Taekwondo																	2	2	2	2		8
Tennis											2	2										4
Triathlon														1	1							2
Volleyball																	1	1	1	1		4
Water polo																	1				1	2
Weightlifting			1	2	2	2	2	2			2	1	1	1	1							16
Wrestling								2	2	3		2	2		2	2	3					18

● Opening ceremony ● Event competitions ● Event finals ● Exhibition gala ● Closing ceremony

Svečano otvoreno olimpijsko selo

Dvanaest dana prije početka Olimpijskih igara u Pekingu je svečano otvoreno Olimpijsko selo, koje je primilo i prve od ukupno 16.000 sportaša.

Vrata Olimpijskog sela otvorio je "načelnik" Sela i jedan od članova Politbira Komunističke partije Kine Chen Zhili, koji je zaželio dobrodošlicu sportašima, trenerima kao i novinarima.

Prvi stanovnici Sela su, naravno, kineski sportaši, pa su ključeve svojih apartmana dobili i NBA zvijezda Yao Ming i svjetski prvak na visokim preponama Liu Xiang.

Novoizgrađeni kompleks ima 42 stambena bloka sa 9000 soba za više od 17.000 osoba, ima dva velika restorana, kino, trgovine i prostorije za prakticanje svih svjetskih religija. U Selu će imati sobu i predsjednik Međunarodnog olimpijskog odbora Jacques Rogge.

Blažević i zvanično selektor BiH

Miroslav Ćiro Blažević zvanično je postao selektor nogometne reprezentacije Bosne i Hercegovine.

Blažević je u Sarajevu potpisao dvogodišnji ugovor s predsjednikom Nogometnog saveza BiH Iljom Dominkovićem i generalnim sekretarom Munibom Ušanovićem.

U prvom obraćanju novinarima u funkciji selektora reprezentacije BiH Blažević je izrazio uvjerenje da će se svi igrači odazvati na njegov poziv.

"Razgovarao sam s većinom nogometaša i niko nije odbio poziv. Međutim, ako se desi da se neki od nogometaša ne odazove zatvorit će vrata reprezentacije. Ako postoji neko ko nema svijest da je čast igrati za reprezentaciju, taj me ne interesira. Obećavam da nikoga neću moliti, nikoga neću pitati dva puta", izjavio je Blažević nakon potpisivanja ugovora.

On je naglasio da je za dobar rezultat neophodno jedinstvo čelnika saveza, stručnog štaba, nogometaša, novinara i navijača, koje je ocijenio kao najvažniji faktor za uspjeh.

"Mi smo tu radi navijača bez kojih nećemo moći računati na uspjeh. Oni su naš 12. igrač i zato ću ih još jednom zamoliti da prestanu s bojkotom reprezentacije", kazao je novi selektor BiH.

Sedamdesetgodišnji hrvatski stručnjak, koji je rođen u Travniku, u dugogodišnjoj trenerskoj karijeri vodio je 18 klubova u Švicarskoj, Grčkoj i Hrvatskoj. Bio je selektor tri nacionalne selekcije - Švicarske, Irana i Hrvatske, s kojom je na Svjetskom prvenstvu 1998. u Francuskoj osvajanjem trećeg mjesta ostvario najveći uspjeh u karijeri.

Blažević će debitirati na klupi reprezentacije BiH 20. augusta u Zenici u prijateljskom susretu sa selekcijom Bugarske.

Tour de France: Carlos Sastre pobjednik

Španski biciklist Carlos Sastre pobjednik je 95. izdanja Tour de Francea, najveće biciklističke utrke na svijetu, koja je 27. jula nakon 3.650 kilometara završila zadnjom, 21. etapom sa ciljem na pariškom Champs-Élyséesu.

Sastre je sedmi Španac pobjednik Toura, a utrku je praktički osvojio još u subotu kada je ostao vodeći i nakon kronometra sa minutu prednosti u odnosu na konkurente. Tridesetgodišnji Madridanin od 2002. nastupa za ekipu CSC, a dosad je od većih uspjeha imao treće mjesto sa Tou-

ra (2006.) i druga mjesta na Vuelti (2005., 2007.).

Sastre je trijumfovao sa 58 sekundi prednosti u odnosu na prošlogodišnjeg vice-prvaka Australca Cadela Evansa, dok je Austrijanac Bernhard Kohl ukupno treći sa zaostatkom od 1,13 minuta.

Ljeto bez neugodnosti

Spriječite nezgode koje vam lako mogu upropastiti željno očekivani odmor

Svako ljetno zadovoljstvo skriva i mnogo neugodnosti, pa i poneku opasnost. Roštilj, pokvarena hrana, djeca bez nadzora, neprijatni insekti, zmije, jako sunce, ubodi ježe-va, meduzine opekotine...

Nije da vam želimo unaprijed upropastiti odmor ovim popisom, ali predstrožnosti i preventive nikad dosta. Možda ništa od navedenog nije opasno po život, ali jeste po lagodan odmor.

Ubodi insekata

Čak i ako se radi o bezazlenom ubodu, na primjer komarca, mjesto uboda treba isprati vodom i sapunom i dezinficirati.

Ako se radi o ubodu krpelja odstraniti ćete ga sa kože ako na to mjesto nakapate nekoliko kapi alkohola, acetona ili ulja. Nakon deset minuta odstranite ga pincetom. Krpelja ne otkidajte na silu jer dio koji ostane u koži može izazvati infekciju i upalu. Ako crvena mrlja potraje na koži i javi se temperatura obavezno se obratite ljekaru.

Nakon uboda ose, pčele ili stršljena javljaju se otok i jak bol. Mjestu uboda približite upaljač ili upaljenu cigaretu pazeći da ne dodirnete kožu. Zagrijte kožu nekoliko minuta i na taj način otrov će postati nedjelotvoran i bol će popustiti. Nakon toga stavite hladan oblog.

Rane i modrice

Svaku ranu treba oprati, prije svega vodom i sapunom, a potom dezinficirati pomoću sterilne gaze. Ako u rani ostanu čestice nečistoće pomoći će hidrogen, koji će ublažiti i smanjiti krvarenje. Modricu i otok nakon udarca spriječit ćete ako na povrijeđeni dio odmah stavite hladnu oblogu ili led. Potom kožu izmasirajte kremom koja ima efekt hlađenja. Kremu ne nanosite na ranu jer usporava zacjeljivanje.

Opekotine od sunca

Manje opekotine držite pod mlazom hladne vode petnaestak minuta. Hladna voda ublažava bol i težinu povrede. Može pomoći i sredstvo analgetskog djelovanja ili krema za smirivanje nadražene kože.

Ljekarska pomoć je neophodna ako je opekotina zahvatila veću površinu, ako ne prođe nakon nekoliko dana kao i za sve opekotine drugog i trećeg stepena.

Ubodi morskih životinja

Mjesto uboda morskog ježa dezinficirajte antiseptičkim sredstvom, a potom pincetom izvucite bodlje pazeći da ne puknu. To će biti lakše ako predhodno omekšate kožu, mažući je debelim slojem vazelina, potom zaštitite zavojem i pustite da odstoji nekoliko sati ili preko noći.

Meduze – dodir meduze izaziva jako peckanje, koža poruveni i otekne. Taj dio odmah isperite morskom vodom, a izbjegavajte slatku ili mineralnu vodu jer će aktivirati nadražujuće materije. Za umirenje bolova uzmite paracetamol.

Škorpija ili morski pauk – ako vas ubodu u stopalo osjetit ćete jak bol. Otrovnost treba hitno neutralizirati tako da što bliže koži prinijeti izvor vatre, upaljač ili cigaretu, ili staviti vruć oblog. Kada se bol smanji nanesite protuupalnu kremu. Ljekaru se obratite ako vam se čini da je rana duboka i ako bol ne prolazi.

Zmija – iako se toga najviše bojimo, smrtonosni ujedi zmija na ovom području su vrlo rijetki. Ukoliko vas ujede zmija, ne pokušavajte isisati otrov, već imobilizujte taj dio tijela. Važno je da se ne krećete jer tako sprečavate širenje otrova. Najbolje je otići do najbliže ambulante da se dobije protivotrov.

Toplotni udar

Toplotni udar događa se iznenada i može da bude vrlo jak, posebno kod djece i starijih osoba, ukoliko duže borave na suncu, kao i u zagrijanom i neprovjetrenom prostoru. Preventiva je da se najtopliji dio dana provodi u hladu, na prozračnom mjestu i da se pije mnogo vode.

U slučaju udara koža pocrveni, tjelesna temperatura je povišena, javljaju se glavobolja, umor i mučnina. Oboljelog treba premjestiti u hladovinu, dati mu da u malim gutljajima pije vodu ili čaj, paracetamol i okupati ga u mlakoj ili hladnoj vodi. Ljekar je potreban ukoliko temperatura raste i tijelo počinje da trne.

Bolest putovanja

Da bi se izbjegla putnička mučnina nikako ne krećite na put praznog želuca. Grčevi praznog želuca i pad šećera u krvi pospješuju pojavu tegoba. Zato se prije putovanja preporučuje obrok koji sadrži škrob, a tokom putovanja suhi keks. Gazirana pića u malim gutljajima također umanjuju mučninu, kao i namjenski lijek pola sata prije puta.

Prva pomoć u torbi

U vašoj torbi svoje mjesto moraju pronaći zavoji, gaze, pinceta, makaze i toplomjer.

Od lijekova ponesite antiseptičko sredstvo, fiziološki rastvor, paracetamol ili aspirin, mast za slučaj uboda, protuupalnu kremu, mast protiv modrica i opekotina, lijek protiv alergija, kalcij, kao i sredstva za tjeranje komaraca i ostalih insekata.

ZDRAVLJE

Podočnjaci

Manjak sna jedan je od najčešćih uzroka nastanka podočnjaka. U nekim slučajevima to može biti i nasljedno. Kako uopće nastaju? Uglavnom starenjem. Jer, koža vremenom postaje sve tanja, a krvne žile vidljivije. Ipak, podočnjaci se mogu javiti i uslijed usporenog rada jetre, upale sinusa ili alergije. A kako ih se riješiti? Prije svega, konsultirajte ljekara. To je najsigurniji način da utvrdite uzroke nastanka. Ukoliko se pokaže da su se pojavili kao rezultat neispavanosti i umora, predložimo da pokušate s blagom masažom mlakim čajem od kamilice prije spavanja.

ISHRANA

Špinat - za i protiv

Osim vitaminima, špinat je bogat i mnogobrojnim mineralima, od kojih najveću ulogu ima magnezij u održavanju vrijednosti krvnog pritiska, neophodan je kod rada mišića i srca te potiče djelovanje gušterače.

Dijetalna vlakna, koje špinat sadrži, potiču peristaltiku crijeva, smanjuju pojavu zatvora i pospješuju izlučivanje otpadnih tvari iz organizma.

Špinat, nažalost, ima i neka štetna svojstva. Sadrži štetnu oksalnu kiselinu koja svojim kristalicima može uzrokovati začepjenje bubrežnih kanala. Oksalna kiselina se nalazi u peteljka i rebrima listova koje treba odstraniti prilikom pripremanja, a njeno djelovanje se može ublažiti i pripremanjem špinata s mlijekom ili mliječnim proizvodima.

Ševala Isabegović

703-370-6127

Putem tradicionalne medicine pomažem pri: sterilitetu, visokom i niskom krvnom pritisku, holesterolu, hemoroidima, hroničnom umoru, migreni, lomu kostiju, reumatizmu, kao i mnogim bolestima koje savremena medicina smatra neizlječivim.

Agencija locirana u Jaksonville - Florida
Vam i ove godine nudi najpovoljnije karte za sve destinacije svijeta

Imamo letove po nevjerovatno povoljnim cijenama za Sarajevo, Zagreb, Beograd, kao i za druge gradove Europe

Naši ugovori su sa avio kompanijama kao što su: Lufthansa, Northwest, Air France, Delta, United, Austrian Airlines, British Airways i mnoge druge

Sa nama možete dovesti familiju i prijatelje iz Bosne i Hrvatske, tj. cijele Europe i svijeta.
Karte se izdaju ovdje, a osobe koje lete podižu karte na aerodromu sa kojeg polijecu.

Također nudimo i osiguranja za dobivanje vize kao i osiguranja za karte, tj. putničko osiguranje "Travel Insurance".

Nazovite nas i uvjerite se da smo najjeftiniji i najbolji.

Tel: 904-866-9893
Fax: 904-565-2953
E-mail: eminatravel@bellsouth.net
SELLER OF TRAVEL REF. No. ST35868

Mon. 5:00pm.-8:00pm.
Tue. 11am.-6pm.
Wed.- Sat. 11:00am.- 8:00pm.
Sunday 11:00am-3:00pm.

650 Grayson Hwy.
Lawrenceville, GA 30045
Next to \$1.00 Theatar

Muški Frizerski Salon

404-431-3863

EKSTREMNA ZANIMANJA

Sarajevski Spidermani

Sve je više reklama visokih kao zgrade, ali malo ljudi zna da sve te reklame po Sarajevu i drugim gradovima BiH postavljaju četvorica mladića. Oni su na neobičan način, koristeći svoj hobi, došli do izuzetno unosnog biznisa

Mirza Mašnić, Kemal Delić, Moamer Kapetanović i Edin Merzić sarajevski su Spidermani. Baš tako!

Gotovo da nema zgrade u glavnom gradu BiH na čiji vrh se nisu popeli. A penjali su se i po zgradama u Tuzli, Mostaru, Zenici..., u Hrvatskoj, Crnoj Gori...

Njihov moto je: Ne postoji problem, postoji rješenje!

Prije samo nekoliko godina ni sanjali nisu da će alpinizam, njihov hobi, postati unosan biznis. Sve silne reklame što danas vise sa visokih, i onih nižih, zgrada, oni su okačili. Oni su se ozvaničili i rade to kao firma Vertical d.o.o.

Mirza Mašnić je direktor. Prisjeća se početka ovog, za naše uslove, neobičnog posla.

- Iz EUPM-a, prije četiri godine, pozvali su nas da postavimo reklamu Krimolovci na zgradi Doma sindikata u Sarajevu. Penjački dio je bio OK – kaže Mašnić.

Ali sve ostalo bilo je izuzetno teško.

- Pa, ja sam tada prvi put uzeo bušilicu u ruke – prisjeća se i Kemal Delić.

Sav alat, i bravarski i građevinski, obezbijedili su im iz EUPM-a. Ali, ovi momci su se prvi put susreli s takvim zanimanjima. Uz to i loše vrijeme prijetilo je da će se sve pretvoriti u debakl. Posao je na kraju dobro okončan, s tim da je postavljanje trajalo puna četiri dana. I novac koji su dobili nije bio stimulirajući.

- Uskoro su počele stizati ponude. I sada mirne duše mogu reći kako nas je tržište zaposlilo – kaže Mašnić.

Vidjeli su da to uistinu može biti ozbiljan rad. Podigli nešto kredita, osnovali firmu, kupili najbolju penjačku opremu i

Da li ste povrijeđeni na poslu?
INJURED?
Sunne & LaBouff
Attorneys at Law
Consultation:
Personally or by Phone
Representing Injured Workers Throughout the State of Georgia
Zastupamo povrijeđene radnike širom Džordžije
Call 404-240-0975 for Free Consultation - Prevodilac / Translator 678-429-4353
651 DALLAS ST., ATLANTA, GA 30308

alat - i krenuli u biznis.

- E, sada smo došli u fazu kada možemo uživati svoje plodove rada. Da smo negdje u Evropi uradili ovoliko posla, do kraja života više ne bi morali raditi. Bili bi bogataši. U našoj zemlji od toga pristojno živimo i ne žalimo se – kaže Mašnić.

Danas imaju toliko posla da su zapostavili i svoj hobi.

- Toliko radimo da mi se uže nekada zgadi. Zbog toga, sve nas je manje na planinama – tvrdi Kemal Delić.

Ali, priznaju da njihov posao ima zaista jednu nevjerojatnu posebnost. A to je susret s ljudima na velikim visinama.

- Neopisivo je kako ljudi na čiju zgradu stavljamo reklame reaguju na nas – kaže Mašnić, prisjećajući se nedavne anegdote iz Tuzle: Dok smo radili na osamnaestom spratu ugledala nas je stanarka iz te zgrade i odmah počela da nam govori: *Djeco, nemojte, gdje ćete na zgradu...* U tom trenutku spontano se počnemo zezati. Oprašatamo se mi pred ženom, ono pružimo jedan drugom ruku, zagrlimo se i kažemo: *Halali mi.* Kada je žena to vidjela poče plakati, jedva smo je smirili – priča Delić.

Pored toga što se ljudi fasciniraju kada ih vide na zgradi, to isto čine i oni kojima samo kažu čime se bave.

- Eto, iz ekstremnog sporta nastao je ekstremni biznis – kaže Mašnić.

Oni kažu da nemaju straha. Visina ih ne može uplašiti. Jedini neprijatelj im je vrijeme. Prije svega vjetar i sunce.

- Zamisli avgust u Mostaru, a ti radiš – kaže Delić.

A Mašnić dodaje, obraćajući se Deliću: Sječaš se kada smo na sarajevskom aerodromu postavljali reklame. Vani je bio minus da su nam se bukvalno ruke lijepile za željezo.

Pod opasnošću smatraju stalnu koncentraciju da im ne ispadne ni najmanji šaraf. Svjesni su da jedna takva pogreška može biti kobna za nekoga ko prolazi pored zgrade.

Da su, ipak, dostigli zavidan nivo u poslu, pokazuje i činjenica da više nemaju posebnih priprema.

- Mi sada možemo uraditi bilo koju postavku a da ne

Preko 10.000 KM za urađen posao

Prema Mašnićevim i Delićevim riječima, ponekad posao znaju uraditi i džaba. Posebice kada stanari prikupljaju pare.

- Nedavno smo na jednoj zgradi postavljali gromobran. Vidimo stanari sve stariji ljudi. I mi im nismo htjeli naplatiti – kaže Mašnić.

Mada nisu rekli tačnu brojku, kažu da je njihov dosadašnji najviše plaćeni posao prelazio 10.000 KM.

Avazov toranj kao izazov

- Najveći posao koji smo uradili jeste bilo postavljanje reklame sa slikom King Konga na zgradi biznis centra na Otoci od 3.500 kvadratnih metara. Radili smo to takozvanim skelanjem i završili za četiri dana. Više nemamo nekih izazova, ali možda bi uistinu bilo zanimljivo spustiti reklamu na Avazovom tornju – kaže Mašnić.

Sarajevo

razmijenimo ni pet riječi – kaže Delić.

I ono što nisu imali na početku sada imaju: u prosjeku, postavljanje reklama traje pet sati.

- Ljudi se često čude. Jer odu na posao, a kada se vrate na njihovoj zgradi ogromna reklama – objašnjava Mašnić.

On dodaje i da se u skoroj budućnosti namjeravaju proširiti jer jednostavno njih četvorica prijatelja i poslovnih partnera ne mogu sve stići. Oni su jedini na prostoru Bosne i Hercegovine koji se bave ovim poslom.

- Bez obzira na to, mi insistiramo na kvalitetu. Znaju to naši poslovni partneri – zaključuje Mašnić.

ADVOKATSKA KANCELARIJA

Joseph A. Maniscalco, JR., PC
ATTORNEY AT LAW

Za informacije na bosanskom jeziku nazovite
 Jasmina na: 404-642-3056
 Primamo pozive u svako doba!

Radimo u oblastima:

- *Saobraćajne nesreće/ Car Accidents
- *Povrede na radu/ Worker's Compensation
- *Pokliznuća i padovi/ Slip and Fall
- *Medicinske greške/ Medical Malpractice
- *Upotreba nepspravnih proizvoda/
Product Liability
- *Greške pri gradnji kuće/
Home Construction Litigation

Joseph A. Maniscalco, JR., PC
 404-351-2711

4651 Roswell Rd. N.E. Suite B-103
 Atlanta, GA 30342

Mogućnost zakazivanja sastanaka u Vašem domu!!!

Dr. Crawford Orthodontics

770-447-5311

- *Avesis and Doral provider
- *Low down payments & low monthly payments
- *Ceramic (clear) braces offered
- *Four convenient locations to serve you:

Za sve informacije i zakazivanje termina na našem jeziku nazovite Eminu 404-751-6157

NORCROSS

3850 Holcomb Bridge Rd.
 Suite 230
 Norcross, GA 30092.

CUMMING

306 West Main Street
 Cumming, GA 30040

DULUTH

2615 Pleasant Hill Rd.
 Duluth, GA 30095

McDONOUGH

175 Decatur Rd.
 McDonough, GA 30253

“Batman” uhapšen zbog napada na majku i sestru

Glumca Kristijana Bejla (Christian Bale), zvijezdu “Batmana”, privela su dvojica detektiva zbog sumnje da je napao majku i sestru dan uoči londonske premijere novog filma o čovjeku šišmišu.

Holivudskog glumca, koji je dobrovoljno došao u policiju, istražitelji su ispitivali o okolnostima navodnog napada. Nakon četiri sata ispitivanja, pušten je na slobodu uz jamčevinu.

Bejl je, navodno, prošle nedjelje u svom hotelskom apartmanu napao 61-godišnju majku Dženi (Jenny) i 40-godišnju sestru Šeron (Sharon), a navodno je svađa izbila zbog nekih neriješenih stvari iz prošlosti.

Tokom svađe Bejl je, navodno, gurnuo jednu od njih.

Bejl je već osam godina u braku sa bivšom osobnom pomoćnicom glumice Vinone Rajder (Winon Ryder) Sibi Blazic, koja je porijeklom iz Bosne i Hercegovine, i sa kojom ima trogodišnju kćerku Emelajn (Emmaline).

Anđelinini blizanci začeti umjetnom oplodnjom

Tek nakon što je Anđelina Đoli (Angelina Jolie) donijela na svijet blizance Vivijen Marčelin (Vivienne Marcheline) i Noksa Leona (Knox Leon), pojavile su se glasine da su glumica i Bred Pit (Brad Pitt) toliko žarko željeli djecu da su se za pomoć obratili doktoru.

Navodno su Anđelina i Bred bili toliko očajni u namjeri da hitno prošire obitelj da su se okrenuli - umjetnoj oplodnji.

Tako barem tvrdi američki časopis “US Weekly”, koji donosi priču upućenog izvora.

- Anđelina je začela in vitro oplodnjom. Oboje su očajnički htjeli još djece - otkrio je izvor.

Metju Broderik vara Saru Džesiku Parker

Suprug zvijezde filma “Seks i grad” Sare Džesike Parker (Jessica), 46-godišnji Metju Broderik (Matthew Broderick) navodno je početkom godine u više navrata varao svoju suprugu sa crvenokosom djevojkom, koja je skoro upola mlađa od njega.

Odnos glumca i te djevojke počeo je, navodno, kada ju je Metju sreo u jednom baru u Njujorku, nakon čega su počeli izmjenjivati SMS-ove, a ubrzo su se i počeli viđati u stanu Broderikovog prijatelja, gdje se njihova strast

Vil Smit najbolje plaćeni holivudski glumac

Časopis “Forbes” se specijalizirao za izradu raznih listi najbogatijih u svijetu šou biznisa, a nedavno je napravio popis najbolje plaćenih glumaca u Holivudu od maja prošle godine do maja ove.

Primat suvereno drži Vil Smit (Will Smith, 39), čiji je film “Hancock” u zadanom razdoblju zaradio skoro 80 miliona dolara. Vil je tako postao prvi glumac čiji su filmovi osam puta zaredom zaradili skoro 110 miliona dolara, što samo potvrđuje činjenicu da je upravo on najpopularniji glumac današnjice.

Na drugom je mjestu Džoni Dep (Johnny Depp, 45) sa zaradom od skoro 72 miliona dolara, a treće mjesto dijele Edi Marfi (Eddie Murphy, 47) i Majk Majers (Mike Myers, 45) sa po 55 miliona dolara. Iza njih su Leonardo di Kaprio (DiCaprio), koji je zaradio oko 40 miliona dolara, i Brus Vilis (Bruce Willis) s 35 miliona dolara.

Top-listu najbolje plaćenih glumica predvodi Kameron Dijaz (Cameron Diaz), koja je za godinu zaradila skoro 50 miliona dolara, a slijedi je Keira Najtli (Knightley) s 32 miliona te Dženifer Aniston (Jennifer) s 27 miliona dolara.

Četvrto mjesto dijele Riz Viter spun (Reese Witherspoon) i Gvinet Paltrow (Gwyneth Paltrow), koje zarađuju po 20 miliona dolara.

zauktavala. Nije poznat identitet 25-godišnje crvenokose žene, koja se, navodno, zbog tajne veze sa Metjuom, kojeg je nazvala “Matty Cakes” (“kolačić Meti”), ubrzo počela osjećati kao da se nalazi između dvije vatre pa je vezu pokušala okončati. No, to joj nije uspjelo ni tokom narednog mjeseca, tačno u ono vrijeme kada je Sara Džesika preselila u Los Anđeles kako bi snimila posljednje scene za “Seks i grad”.

- Ona i Metju su mi jedne večeri upali u stan, očito i vidno alkoholizirani, mora da su pili cijelu noć. Odvukla ga je u sobu i zatvorila vrata. Pola sata poslije, Metju je izašao iz sobe i samo otišao, dok je ona ostala onesviještena da leži na krevetu, odjevena samo u gaćice - ispričala je prijateljica tajanstvene crvenokose žene.

OVAN (21.03 - 20.04)

Ljubav: Okolnosti koje mogu utjecati na vaš privatni život, ići će vam na ruku, a vedar osmijeh neće vam silaziti s lica. Zdravlje: Još će vas mučiti oslabljeni imunitet, dok će problemi s probavom jenjavati.

BIK (21.04 - 20.05)

Ljubav: Malo manje nježnosti, pokoja prolazna nervoja i neprimjereni pogled bit će dovoljni da smanje vaše ljubavne apetite. Zdravlje: Problemi sa glavoboljom.

BLIZANCI (21.05 - 20.06)

Ljubav: Dobri privatni odnosi bit će vam utočište pred drugim nedaćama koje vam život donosi. Samci će postati pravi laskavci, time će privući osobe suprotnog spola. Zdravlje: Bit ćete u odličnoj formi.

RAK (21.06 - 20.07)

Ljubav: Veze su se obnovile, a sad se odnosi učvršćuju. Samo nadograđujte ono što ste tako lijepo započeli. Zdravlje: Problemi s pritiskom.

LAV (21.07 - 21.08)

Ljubav: Venera u vašem znaku učinit će vas vrlo privlačnom osobom, a u duši ćete biti izrazito raspoloženi za romantiku. Zdravlje: Mučit će vas nesаница.

DJEVICA (22.08 - 22.09)

Ljubav: Pažljivo pratite drugu stranu i uskladite svoje impulse. Pred vama je svakako uzbudljiva sedmica u privatnim odnosima. Zdravlje: Bit ćete nervozni.

VAGA (23.09 - 22.10)

Ljubav: Primijetit ćete da se sve više slažete oko raznih stvari i kako nesuglasice jenjavaju. Oboje postajete otvoreniji jedno prema drugom. Zdravlje: Podsvijest će vam biti znatno osjetljivija nego inače.

ŠKORPIJA (23.10 - 22.11)

Ljubav: Manji problemi u ljubavi neće uzdrmati vašu inače kvalitetnu vezu. Zdravlje: Problemi s alergijom.

STRIJELAC (23.11 - 20.12)

Ljubav: U ljubavi će ovih dana sigurno doći do poboljšanja. Veza bi mogla biti krunisana brakom. Zdravlje: Jako je važno da se odmarate i činite samo ono što vam godi.

JARAC (21.12 - 19.01)

Ljubav: Možda ćete diskretno uvesti neke promjene u svoju vezu, bar kad se radi o navikama. Partneru će se svidjeti. Zdravlje: Umanjite stres.

VODOLIJA (20.01 - 18.02)

Ljubav: Nastupit će opće neraspoloženje za ljubav za koju ćete od ovih dana imati malo volje. Zdravlje: Bit ćete hronično umorni.

RIBE (19.02 - 20.03)

Ljubav: Trzavice i ozbiljnost koja će prožimati vaš odnos s voljenom osobom, činit će vam se kao teško breme u ove ljetne dane. Zdravlje: Bolje ne možel.

Mala riznica velikih misli

Mahatma Gandhi (1869 - 1948)

Čovjek često postaje ono što o sebi misli. Ako budem stalno ponavljao kako neke stvari ne mogu napraviti, vjerojatno je da i neću moći. Suprotno tome, ako vjerujem da mogu, sigurno ću steći sposobnost da to i napravim.

Albert Einstein (1879 - 1955)

Sila je oduvijek privlačila ljude niska morala, i vjerujem da, bez izuzetka, genijalne tirane nasljeđuju nitkovi.

Tin Ujević (1891 - 1955)

Pjesnikov je zadatak traženje. A sposobnost velikih pjesnika nalaženje.

Branislav Nušić (1864 - 1938)

Istina je često puta nepostojanija od zablude.

Johann Wolfgang von Goethe (1749 - 1832)

Beskoristan život je isto što i rana smrt.

Fjodor Mihajlovič Dostojevski (1821 - 1881)

Ako pri svakoj prijateljskoj usluzi odmah misliš na zahvalnost, onda nisi darovao, već prodao.

Seneka (4 p.n.e - 65)

Uvijek imam slobodna vremena kao što ga imaju svi ljudi kad to hoće.

Gwinnett General Dentistry

DR. SALIHA M. SHAHZAD

678.380.8797 * 770.978.3292

WE MOVED! - WELCOMING NEW PATIENTS

- > Treatment of Gum Disease
- > Extractions
- > Root Canals
- > Cosmetic Dentistry
- > Crowns
- > Partial Dentures
- > Lumineers
- > ZOOM - One Hour bleaching

Accepting all Major Insurances/
Avesis/Doral Dental/Medicoid

3100 Five Forks Trickum Rd, Suite 201,
Lilburn, GA 30047

www.gwinnettgenealdentistry.com

Za sve informacije na našem jeziku obratite se
Hediji 678-380-8797 ili 770-978-3292

Save 40%

on auto insurance!

HEALTH - LIFE - LOAN - HOMEOWNER'S - RENTERS

Mon. - Fri. 9:00 - 6:00

Sat. 10:00 - 3:00

770.945.0015

214 Scenic Hwy, Lawrenceville, GA, 30045

Fast Lube • Tune ups • Brakes • A/C

Office: 770-962-3165 • Fax: 770-962-3147

- govorimo bosanski -

su | do | ku

Cilj sudokua je popuniti sva polja brojevima od 1 do 9, tako da svaka uspravna kolona, svaki vodoravni red i svaki 3x3 kvadrat sadrži svaki broj od 1 do 9. To je to - nema matematike, samo logika.

Rješenje ove križaljke ćemo objaviti u sljedećem broju. Ovo je rješenje križaljke iz prošlog broja:

4	9	2	8	7	1	3	5	6
1	5	3	2	9	6	4	8	7
7	8	6	3	5	4	2	1	9
8	4	5	7	1	9	6	2	3
6	7	1	4	2	3	5	9	8
2	3	9	5	6	8	7	4	1
9	2	8	6	4	7	1	3	5
3	6	4	1	8	5	9	7	2
5	1	7	9	3	2	8	6	4

8			7		9			3
	1		5		6		2	
		2				7		
		9	4		2	5		
5								6
		7	3		1	8		
		4				1		
	5		2		7		8	
9			6		4			7

vijesti iz nesvijesti

♦ Jedna mačka proputovala je preko 700 kilometara nakon što se skrila u kutiji za slanje paketa kako bi malo odrijemala.

Njena vlasnica Gitti Rauch kaže da se mačka popela u kutiju punu darova za rodbinu, no ona to nije primijetila, te je kutiju zapečatila i poslala. Nakon dva dana putovanja iz Rottach-Egern na jugu Njemačke do Dorstena na sjeveru zemlje, mačka je izletjela iz paketa neozlijeđena, čim je kutija otvorena.

"Janosch obično na svoju ruku nestane na par dana. Uopće se ne brinem kad ga neko vrijeme ne vidim. No, iznenadilo me da je otišao tako daleko", rekla je vlasnica.

"Potpuno mi je jasno da nema nijednu ogrebotinu. On je posebna maća. Voli se voziti, voli kutije i nikad se ne žali."

♦ Krivotvorene novčanice od 100 novozelandskih dolara pojavile su se u trgovinama na Novom Zelandu, a trgovci su ih uredno primali ne primijetivši razliku.

Novozelandska je policija zapanjena da upravo u zemlji uzgajivača ovaca trgovcima nisu upale u oči slike ovaca na novčanicama, javili su u nedjelju tamošnji mediji.

Krivotvorene novčanice u opticaju su uglavnom

u okolici Aucklanda. Sve imaju isti serijski broj, a umjesto slike britanske kraljice, koja je državni poglavar i Novog zelanda, na njima je otisnuta slika ovčje glave.

Poput kraljice, i ovca na krivotvorenim novčanicama na glavi nosi krunu.

♦ Sreću bračnog para Kitteridge poremetilo je pismo sa suda u kojem se navodi da je njihova brakorazvodna parnica uspješno okončana.

Naime, 65-godišnji John i njegova šest godina mlađa supruga Joan već 36 godina žive u skladnom braku, tako da ih je brakorazvodno rješenje, koje je neočekivano stiglo na njihovu adresu, šokiralo.

"Nisam vjerovala u to što čitam. Znala sam da to nije istina, ali svejedno sam bila u šoku", rekla je Joan, koja nije mogla suzdržati suze čitajući pismo.

"Svih ovih godina imali smo svojih uspona i padova, no nikad nismo razmišljali o razvodu."

"Da je bila riječ o starijim ljudima, otkazalo bi im srce kad bi vidjeli ovo pismo", rekao je John, koji je spavao kad je pismo stiglo.

Sud u Sheffieldu poslao im je ispriku u kojoj navodi da je do pogreške došlo jer je par s istim prezimenom pokrenuo brakorazvodnu parnicu.

♦

DIK BROWNE **HOGAR STRAŠNI**

+387 33 271 340
+387 33 271 350

marketing@ntvhayat.com

EUROPA MAGAZINE je marketing partner NTV HAYAT za područje sjeverne Amerike. Nudimo nevjerovatne cijene oglašavanja na satelitskom programu Hayata.

Uvjerite se i sami. Reklamiranje na televiziji je pristupačnije nego što mislite!
telefon: 678-985-0592 :: e-mail: redakcija@europamagazine.info

Prodaja

Prodajem dvosoban stan u Tuzli 46 m², balkon, centralno grijanje, prizemlje. Blizu univerziteta. Moguća zamjena za Hrvatsku. Tel: (1) 904-655-2207

Prodajem u Tarčinu 17 duluma zemlje pogodno za stočarstvo i vikendice. Tel: 312-671-8313

Prodajem plac na Vlašiću 600 m². Tel: 214-228-5521

Prodajem kuću u Sarajevu. Tel: 033-432-067 ili 904-371-5498

Prodajem imanje na Oseniku (Pazarić) ili mijenjam za Srbiju. Tel: 414-543-3529

Prodajem ili mijenjam za Srbiju kuću sa okućnicom u Odžaku kod Tarčina. Tel: 773-934-3705 ili 773-427-9610

Ksenonska svjetla za kamione i auta. Najpovoljnije i najkvalitetnije. Web: www.xenonlightsusa.com

Razno

Babysitter: For 3 1/2 special needs child 10-15 hours per week in Sandy Springs, must speak english, young and energetic. Background req. 404-630-1965

Broker-Carrier Skyline National zapošljava owner operatore. Najbolji uslovi i odlična zarada!

Web: www.skyline-national.com. Tel: 1-407-637-5565.

Iznajmljujem namještenu sobu sa kupatilom. Kuhinja na raspolaganju. Tel: 678-698-8871. Nazovite poslije 1:30 pm.

Housekeeper: 15 hours a week in Sandy Springs, good organizational skills, must have prior cleaning experience. Background req. 404-630-1965

Europa Magazine traži spoljne saradnike za marketing i prodaju reklama. Odlični uslovi zarade.

Europa Magazine is hiring advertisement salespeople. Excellent earning opportunity.

KUPON ZA BESPLATNE MALE OGLASE DO 20 RIJEČI

Tekst oglasa (popunite čitko štampanim slovima):

Dužina trajanja oglasa (zaokružiti): 1 MJESEC - 2 MJESECA - 3 MJESECA - _____

Europa Magazine (mali oglasi) • 448 W. Pike St. • Lawrenceville, GA 30045
E-mail: redakcija@europamagazine.info • Tel: 678.985.0592 • Fax: 678.442.0490

MALI OGLASI

Europa magazin Vam nudi besplatne privatne male oglase do 20 riječi.

Popunite kupon sa ove stranice i pošaljite ga na adresu:

Europa Magazine
(mali oglasi)
448 W. Pike St.
Lawrenceville, GA 30045,
na telefaks 678.442.0490

ili na e-mail adresu:
redakcija@europamagazine.info

KUPON ZA PRETPLATU NAČIN PLAĆANJA: [ ] ČEK ILI MONEY ORDER
[ ] VISA ILI MASTER CARD

IME I PREZIME: _____ TELEFON: _____ - _____ - _____

ADRESA: _____

GRAD, DRŽAVA, ZIP: _____

BROJ KREDITNE KARTICE: _____

ISTIČE: ____/____/____ POTPIS: _____

Europa Magazine (pretplata) • 448 W. Pike St. • Lawrenceville, GA 30045
E-mail: redakcija@europamagazine.info • Tel: 678.985.0592 • Fax: 678.442.0490

PRETPLATA

Ako ste zainteresovani da Vaš omiljeni magazin svaki mjesec dobijate na kućnu adresu, nazovite nas na 678.985.0592 ili popunite kupon za pretplatu sa ove stranice i pošaljite ga na adresu:

Europa Magazine
(pretplata)
448 W. Pike St.
Lawrenceville, GA 30045,
na telefaks 678.442.0490

ili na e-mail adresu:
redakcija@europamagazine.info

Impressum

Atlanta's N^o1 Europa Magazine

ISSN 1939-3423

Address: 448 W. Pike St.
Lawrenceville, Georgia 30045
United States of America

Phone: +1 (678) 985 0592
Fax: +1 (678) 442 0490

E-mail: editor@europamagazine.info
Web address: www.europamagazine.info

Issued: monthly

Publisher: Esso Medic - Esad Medić

Editor-in-chief: Haris Delalić

Senior Photographer and Graphic Design
Manager: Dan Dalibor Spalat

Graphic Design: Aldin Ajanovic, Ali Nkhazi

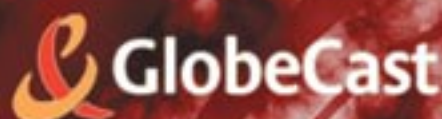
Internet Presentation: Damir Setkic

Freelance writer from Europe: Milan Pekić

Community: Enes Selimović

Marketing manager: Dino Krgo

TV Hayat se na području SAD-a gleda
putem satelita Intelsat Americas 5.
Ukoliko se želite pridružiti velikoj i
sretnoj porodici Hayatovih gledatelja,
kontaktirajte sa našim zastupnicima
GlobeCastWorldTV

GlobeCast WorldTV info telefon za
narudžbe, pitanja i tehničku podršku:

1-888-988-5288

info globecastwtv.com za informacije

www.globecastwtv.com
www.ntvhayat.com

satelit: Intelsat Americas 5
na 97 stepeni zapadno

frekvencija: 12,053 MHz
polarizacija: vertikalna
symbol rate: 22.000 Msym
FEC: 3/4
kanal: VC 510

Official Bosnian Business Directory
www.bosnianyellowpages.us

Besplatan upis kompanije
List Your Company
for free

Robna kuća
Marketplace

BOSNIAN YELLOW PAGES
BOSANSKI POSLOVNI IMENIK

BiH štampa i TV
News and TVs

Muzika, moda,
YouTube, MySpace

Reklamirajte Vašu kompaniju u bosanskom poslovnom imeniku
Get published nationwide... **Bosnian Yellow Pages**

1-866-985-2825